

៧/៧-១

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៤១១/០០៧

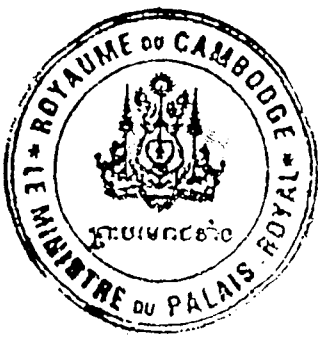
យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលរដ្ឋសភា បានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី០៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៦ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៩ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

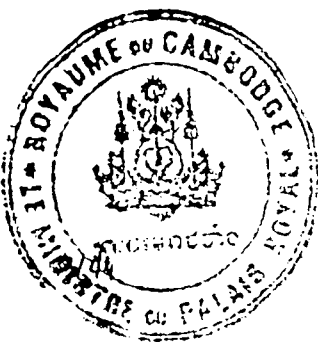

១៣៧

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១._ គោលដៅ

ច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ (តទៅហៅថា “ក្រមរដ្ឋប្បវេណី”) ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៣០៥ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង អំពីវិធានការអន្តរកាល និង ចំណុចចាំបាច់ផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៣០៥ នោះ ។

មាត្រា ២._ គោលបំណង

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណងធានាស្ថិរភាពនៃទំនាក់ទំនងគតិយុត្តផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និង ធានាឲ្យមានការអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវនូវបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៣._ វិសាលភាព

ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៤._ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥._ គោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

១-ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដែលកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ (តទៅហៅថា “កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត”) ឡើយ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀត។ ប៉ុន្តែទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជា បន្តដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយនៅតែមានអត្ថិភាពក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតត្រឹមពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

Kse

២-អានុភាពដែលបានកើតឡើងដោយបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់នៃកម្ពុជានៅមុន កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវបានរារាំងឡើយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើក លែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៅក្នុងជំពូកទី ៥ (អន្តរបញ្ញត្តិ) នៃច្បាប់នេះ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងការយកក្រមរដ្ឋប្បវេណី មកអនុវត្តជាគោលការណ៍សមធម៌ ចំពោះបញ្ហាដែលកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ក្នុងករណី ពុំមានបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់ ដែលកំណត់អំពីបញ្ហានេះ ឬ ក្នុងករណីមិនដឹងច្បាស់ថា មានបញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់ ។

ជំពូកទី ២ បញ្ញត្តិសារពើភ័ណ្ឌ

មាត្រា ៦.- ការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ជាអាទិ៍ ទៅតុលាការ

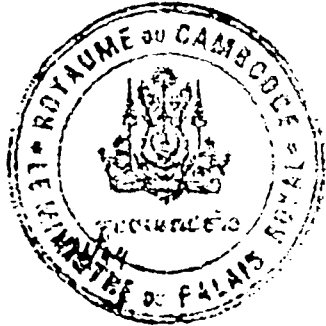
១-តុលាការដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៧២ (ករណីយកិច្ចធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពី ការស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិនីតិបុគ្គល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺជាសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទី កន្លែងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់នីតិបុគ្គល ។

២-តុលាការដែលទទួលការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌជាអាទិ៍ ពីនីតិបុគ្គល អាចស្រាវជ្រាវនីតិ- បុគ្គលនោះ បង្គាប់ឲ្យនីតិបុគ្គលនោះធ្វើនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៧៨ (ធនក្ស័យនៅក្នុងពេលជម្រះ បញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីភ្លាមៗ និង ធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់ផ្សេងទៀត ដើម្បីធ្វើការជម្រះបញ្ជីឲ្យបាន ឆាប់រហ័សនិងត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៧.- ការជូនដំណឹងអំពីការបង្ហាញឆន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ

១-ការបង្ហាញឆន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ អាចបញ្ជាក់បានដោយប្រើ "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការ បានទទួល" នៃលិខិតអនុសិដ្ឋដែលមាន "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល" និងឯកសារចម្លង នៃលិខិតដែលត្រូវបានចុះនិទ្ទេសដោយក្រឡាបញ្ជីតុលាការ តាមវិធីខាងក្រោម :

ក-អ្នកបង្ហាញឆន្ទៈត្រូវយកមកនូវលិខិតដែលនឹងត្រូវផ្ញើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋ ឯកសារ ចម្លងនៃលិខិតនេះ និងរូបមន្តនៃ "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល" ឲ្យក្រឡាបញ្ជីតុលាការ ។

Hx

ប្រសិនបើក្រឡាបញ្ជីតុលាការអាចធ្វើឯកសារចម្លងនៃលិខិតនោះដោយខ្លួនឯង ក្រឡាបញ្ជីតុលាការអាចលើកលែងឲ្យអ្នកបង្ហាញធន្នៈពីការបង្ហាញឯកសារចម្លងនៃលិខិតនោះបាន ។

ខ-ក្រឡាបញ្ជីតុលាការត្រូវ :

-ពិនិត្យ និង បញ្ជាក់ថា ឯកសារនោះពិតជាឯកសារចម្លងនៃលិខិតដែលនឹងត្រូវធ្វើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬ ធ្វើឯកសារចម្លងនៃលិខិតដែលនឹងត្រូវធ្វើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋនោះ

-ដាក់លិខិតដើមនៅក្នុងស្រោមសំបុត្រ និងបិទស្រោមសំបុត្រនោះ

-ចុះលេខដូចគ្នា និងបោះត្រាផ្លូវការនៅរមែងទំព័រនៃឯកសារចម្លង ស្រោមសំបុត្រ និងរូបមន្តនៃ "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល"

-ចុះនិទ្ទេសលើឯកសារចម្លងថា បានធ្វើតាមបែបបទខាងលើនេះ

-ប្រគល់ឯកសារទាំងនេះ ទៅអ្នកបង្ហាញធន្នៈ។

នៅពេលធ្វើនីតិវិធីខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីតុលាការត្រូវសរសេរថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ លេខ និង ឈ្មោះអ្នកបង្ហាញធន្នៈនៅក្នុងសៀវភៅ ។

គ-អ្នកបង្ហាញធន្នៈត្រូវធ្វើជូនឯកសារដើមដែលត្រូវបានដាក់ក្នុងស្រោមសំបុត្រ តាមបែបបទខាងលើនេះ តាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ។

២-ដើម្បីធ្វើនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អ្នកបង្ហាញធន្នៈត្រូវបង់ពន្ធដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ចំណូលពន្ធនេះ ត្រូវបង្វែរចូលទៅថវិការដ្ឋ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងវិធីបញ្ជាក់ផ្សេងទៀតឡើយ ។

មាត្រា ៨.- និយមន័យនៃលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ

"លិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ" ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា ៤៥៩ (ឧបាទេសកម្មដោយការសង) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥០៣ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃអនុប្បទានសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៨៤១ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥០៣ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃអនុប្បទានសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២

Kst

នៃមាត្រា ៤៥៩ (ឧបទេសកម្មដោយការសង) និង មាត្រា ៥១៣ (ការបង្កើតអនុប្បទានឋានៈក្នុងកិច្ចសន្យា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅលើលិខិតខាងក្រោម :

ក-លិខិតយថាភូត ។

ចំពោះលិខិតយថាភូត កាលបរិច្ឆេទនៃការធ្វើលិខិតនោះ ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ ។

ខ-លិខិតឯកជនដែលសារការី ឬ ក្រឡាបញ្ជីគុណការចុះនិទ្ទេសអំពីកាលបរិច្ឆេទដែលខ្លួនត្រូវបានបង្ហាញលិខិតឯកជននេះ និង ចុះហត្ថលេខា ។

ក្នុងករណីនេះ កាលបរិច្ឆេទនោះត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ ។

គ-លិខិតឯកជនដែលមានជនណាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលបានចុះហត្ថលេខាលើលិខិតនោះ បានទទួលមរណភាព។

ក្នុងករណីនេះ ថ្ងៃដែលជននោះទទួលមរណភាព ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ។

ឃ-លិខិតឯកជនដែលត្រូវបានយកជាអាគតដ្ឋាន នៅក្នុងលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ ។

ក្នុងករណីនេះ កាលបរិច្ឆេទនៅក្នុងលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរនោះ ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរសម្រាប់លិខិតឯកជនដែលត្រូវបានយកជាអាគតដ្ឋាននោះ។

មាត្រា ៩.- អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត

“លិខិតយថាភូត” ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតខាងក្រោម :

ក-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៣៣៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាដោយសំណើ និងស្វីការ) មាត្រា ៥១៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាលក់ទិញ) និង មាត្រា ៨៦២ (អានុភាពនៃការចាត់ចែងហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយសារការី ឬ លិខិតឯកជនដែលសារការីចុះនិទ្ទេសថា លិខិតនោះមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាក្រោយពេលខ្លួនបញ្ជាក់ថា លិខិតនោះមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៣៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាដោយសំណើ និងស្វីការ) និងមាត្រា៨៦២ (អានុភាពនៃការចាត់ចែងហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី លិខិតដែលមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចធ្វើឡើង ដើម្បីធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីក៏ជាលិខិតយថាភូតដែរ ។

ខ-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៨៤៥ (ការតាំងនៃហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែលមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចធ្វើឡើងដើម្បីធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី ។

Ksi

ត-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១១៧២ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាសាក្សី ជាអាទិ៍) មាត្រា ១១៧៣ (មរតកសាសន៍ដោយលិខិតយថាភូត) និង មាត្រា ១១៨១ (បទប្បញ្ញត្តិពិសេស ចំពោះមរតកសាសន៍របស់ជនជាតិខ្មែរដែលរស់នៅបរទេស) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែល ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសារការី ឬ កុងស៊ុលតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានីមួយៗ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១០._ ការកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី

១-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ដែលត្រូវទទួលបន្ទុកកិច្ច- ការសារការីជាបណ្តោះអាសន្នតាមតម្រូវការចាំបាច់ នៅក្នុងអំឡុងពេលរហូតដល់មានការកំណត់ផ្សេង នៅក្នុងច្បាប់មិនលើសពី ២ នាក់ នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចនៃសាលាដំបូង ក្នុងចំណោមចៅក្រម ព្រះរាជ- អាជ្ញា ឬ ឥស្សរជនជាមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ ដែលមានបទពិសោធន៍ការងារផ្នែកវិស័យច្បាប់ និង មាន សញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រចាប់ពីបរិញ្ញាបត្រឡើងទៅ ។

២-ចៅក្រមដែលត្រូវបានកំណត់ជាមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវបានចាត់ទុកថា មាន ហេតុនៃការដកហូតសមត្ថកិច្ចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៧ (ការដកហូតចៅក្រមពី សមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះរឿងក្តីដែលខ្លួនបានចាត់ចែងកិច្ចការសារការី ។

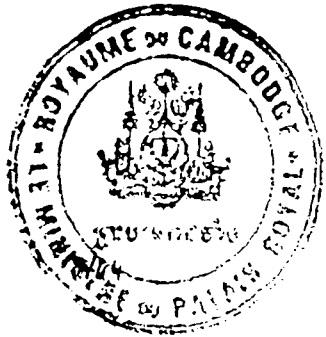
៣-ចំពោះសារការី និងមន្ទីរសារការីដែលបានតែងតាំងនិងបង្កើតឡើងមុនច្បាប់នេះ ត្រូវបន្តមាន សមត្ថកិច្ចចំពោះកិច្ចការសារការីស្របតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ជាធរមាន ។

មាត្រា ១១._ សិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ជារាជធានី

១-មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវធ្វើកិច្ចការរបស់សារការី ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់នេះ ដូចជាការផ្តល់សេចក្តីបញ្ជាក់លើលក្ខន្តិកៈ ការធ្វើលិខិតយថាភូត ជាអាទិ៍ ជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ដើម្បីធ្វើលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩ (អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត) នៃច្បាប់នេះ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវពិនិត្យ និង បញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់ភាគីដោយសាក្សី ឬ សំបុត្រ កំណើត ឬ សំបុត្របញ្ជាក់កំណើត ហើយក្រៅពីនេះត្រូវធ្វើការចាត់ចែងដែលកំណត់ក្នុងប្រកាសរបស់ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

៣-បុគ្គលដែលប្រើប្រាស់សេវារបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌ ទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបង់ពន្ធ ។ ចំណូលពន្ធនេះត្រូវបង្វែរចូលទៅថវិការដ្ឋ ។

Kist

៤-ការបង្កើតលិខិតយថាភូត ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ការប្រគល់ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ដែលមានអានុភាពដូចគ្នានឹងច្បាប់ដើមនៃលិខិតយថាភូត និងចំណុចចាំបាច់ផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

៥-ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១២.- ការប្រកាសជាសាធារណៈ

១-ការប្រកាសជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៩១ (កម្មសិទ្ធិវត្ថុបាត់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌដដែលនោះ ដោយវិធីបិទប្រកាសដែលសរសេរអំពីប្រភេទ និង លក្ខណៈនៃវត្ថុរើស ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទ និង ទីកន្លែងដែលរើសវត្ថុនោះនៅកន្លែងបិទប្រកាសរបស់ប៉ុស្តិ៍នគរបាលនោះ ។

២-ការប្រកាសជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១២៨១ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និង ការដាស់តឿន) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១២៩១ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រង) មាត្រា ១២៩៦ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និង ការដាស់តឿនចំពោះម្ចាស់បំណុលជាអាទិ៍) ឬ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១២៩៧ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ ស្វែងរកសន្តិជន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងដោយបិទប្រកាសរបស់តុលាការ និងការចុះក្នុងព្រឹត្តិបត្ររបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១៣.- សិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិករលើដី

១-ចំពោះកម្មសិទ្ធិលើដី ការប្រើប្រាស់ និងការអាស្រ័យផលវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិ ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៣៨ (និយមន័យនៃកម្មសិទ្ធិ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវរួមបញ្ចូលការរៀបចំ ឬ ការកែប្រែដោយសេរីនូវប្រភេទ និងរចនាសម្ព័ន្ធដើមនៃដី ស្របតាមការប្រើប្រាស់ដែលកម្មសិទ្ធិករចង់ធ្វើតាមការកំណត់នៃច្បាប់ និង បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ។

២-ត្រូវចាត់ទុកជាការកែប្រែនូវប្រភេទ ឬ រចនាសម្ព័ន្ធដើមនៃដី ចំពោះការអនុវត្តកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មានការគាស់រានដី ការកាប់ព្រៃឈើ ការដាំដំណាំលើដីនោះ ការចាក់បំពេញដី ការឈូសពង្រាបភ្នំ ការដឹកយកដីចេញ ការដឹកអណ្តូងរ៉ែ ឬ កន្លែងយកថ្ម ការរៀបចំ ឬ ការធ្វើឲ្យស្ងួតដែនវារីជាតិ ការរៀបចំដីកសិកម្មទៅជាដីប្រជុំជន ការបង្កើតតំបន់ឧស្សាហកម្ម និង ការបង្កើតទីតាំងរោងចក្រ ជាអាទិ៍ ។

KX

មាត្រា ១៤.- កោត:

១-ចំពោះដីដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវបានចេញ ក្រៅពីត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ភូមិបាលដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០១/១៤ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០១ (តទៅហៅថា "ច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១") និង មាត្រា ២៤២ (ការការពារកោតអចលនវត្ថុដែលមានប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះដីនោះ ដោយចាត់ទុកថាកោតដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីនោះ ត្រូវបានចេញជាកម្មសិទ្ធិ លើកលែងតែបញ្ញត្តិនោះមានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈកោតនោះ ។

២-បុគ្គលដែលទទួលបានការចេញប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ឬ អនុប្បទានិករបស់បុគ្គលនោះ អាចបង្កើតសិទ្ធិប្រក្សក្ស ប្រើប្រាស់ និង អាស្រ័យផល ឬ សិទ្ធិប្រាតិកោតប្រក្សក្សបាន ដោយអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

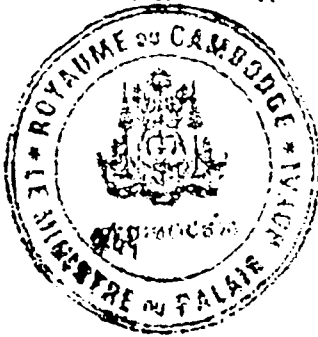
មាត្រា ១៥.- ករណីលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ

១-ក្នុងករណីដែលបុគ្គលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៤ (កោតៈ) ខាងលើនេះ បានធ្វើលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិលើដី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១ សិទ្ធិដែលត្រូវបានបង្កើតលើដីនោះ មុនពេលលទ្ធកម្មនោះ ត្រូវក្លាយទៅជាសិទ្ធិដែលយកកម្មសិទ្ធិលើដីនោះ ឬ ដីដដែលជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិនោះមកធ្វើជាកម្មវត្ថុ ។

២-ក្នុងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើបញ្ហាអំពីអំឡុងពេលកើតឡើង ចំពោះសិទ្ធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អំឡុងពេលត្រូវគណនា ចាប់ពីពេលដែលសិទ្ធិនោះត្រូវបានបង្កើតជាដំបូង ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះអាជ្ញាយុកាលនៃលទ្ធកម្មអំឡុងពេលនោះ ត្រូវគណនាចាប់ពីពេលដែលដីដែលនឹងត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មនោះ បានក្លាយទៅជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិ ។

មាត្រា ១៦.- អន្តរប្បញ្ញត្តិ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៨ (អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រក្សក្សដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) បញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៤១ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តមានអត្ថិភាព) ដល់មាត្រា ៤៣ (អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និង សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវ

បានចុះបញ្ជី) និង បញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៥៤ (ការធានាកាតព្វកិច្ច តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) ដល់មាត្រា ៥៧ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ជាអចលនវត្ថុមានអត្ថិភាព) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវបានចេញនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ១៧.- អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ជាលើកដំបូង

១-អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រឹមអត្រាចាប់ពី ១០ (ដប់) ភាគរយទៅ ៣០ (សាមសិប) ភាគរយក្នុង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ។

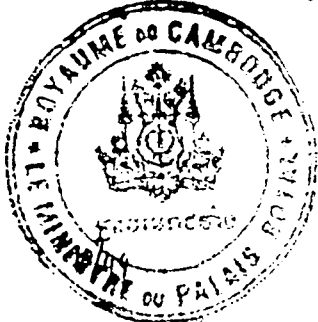
២-ចំពោះការព្រមព្រៀងអំពីការកំណត់ជាមុននូវចំនួននៃសំណង ក្នុងករណីមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចក្នុងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិកោគដែលមានកម្មវត្ថុជាប្រាក់ ប្រសិនបើផលចែកនៃចំនួនប្រាក់សំណងការខូចខាតដែលបានកំណត់មុន នោះជាមួយនឹងប្រាក់ដើម លើសពីអត្រាដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ភាគដែលលើសនោះត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

៣-ប្រកាសខាងលើអាចកំណត់អត្រាដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើបាន ត្រឹមទំហំពី ១,២ ទៅ ២ ដង នៃអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

៤-កថាខណ្ឌទី ៣ និង កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីកូនបំណុលដែលបានបង់ផ្នែកលើស ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើ ត្រូវអនុវត្តចំពោះប្រាក់ធានាសំណងក្នុងករណីបំពានកិច្ចសន្យា ដោយចាត់ទុកថា ប្រាក់ធានានោះជាការកំណត់ជាមុននូវចំនួននៃសំណងក្នុងកម្រិតនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ។

៦-ក្នុងករណីមិនមានការសន្យាពិសេសណាមួយស្តីពីប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ក្នុងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិកោគដែលមានកម្មវត្ថុជាប្រាក់ដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រាក់ បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ និង មាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវអនុវត្តចំពោះប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការយឺតយ៉ាវ ដោយចាត់ទុកថា ប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការយឺត

NH

យ៉ាងនោះជាការប្រាក់ ក្នុងកម្រិតនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ និង មាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនោះ ។

ជំពូកទី ៣
ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

មាត្រា ១៨._ សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

១-កិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

២-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ។ បញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវរក្សាទុកនៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១៩._ វេយបទ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

បែបបទ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២០._ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

១-ពាក្យសុំចុះបញ្ជីត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

២-ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥០ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវសរសេរចូលទៅក្នុងពាក្យសុំ ហើយអ្នកតំណាងរបស់សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលនឹងត្រូវក្លាយទៅជានីតិបុគ្គលត្រូវចុះបញ្ជី។ ពាក្យសុំ ត្រូវសរសេរចូលផងដែរនូវចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៨៧ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និង អំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ឬចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១០២ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និង អំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត ឬ ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១១៥ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និង អំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាមូលនិធិ ។

៣-ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវលក្ខន្តិកៈ លិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ក្នុងករណីជាមូលនិធិ និងឯកសារផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២១._ ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី

មន្ត្រីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៨ (សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល) នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីឲ្យនីតិបុគ្គលណាមួយបានទេ រហូតទាល់តែអាចបញ្ជាក់បានថា ពាក្យសុំនោះត្រឹមត្រូវតាម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២២._ ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជានាទី

១-ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរនូវចំណុចដែលបានសរសេរចូលនៅពេលចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល អ្នកកំណាងនីតិបុគ្គលត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។

២-ប្រសិនបើនីតិបុគ្គលត្រូវបានរំលាយ អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៧០ (ការចុះបញ្ជីអំពីអ្នកជម្រះបញ្ជី និងការរំលាយ) និង មាត្រា ៨០ (ការចុះបញ្ជីអំពីការបញ្ចប់ការជម្រះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

៣-ចំណុចដែលត្រូវសរសេរចូលក្នុងពាក្យសុំ និង ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំសម្រាប់ការដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២៣._ ការបញ្ជាក់

១-បុគ្គលណាក៏ដោយ ក៏អាចសុំឲ្យធ្វើការបញ្ជាក់ ចំពោះចំណុចដែលបានចុះ ឬ មិនបានចុះនៅក្នុងបញ្ជីនីតិបុគ្គលបានដែរ ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ ។

២-បុគ្គលដែលមានផលប្រយោជន៍អាចទាមទារមើលពាក្យសុំ និងឯកសារភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំនោះបាន ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ ។

មាត្រា ២៤._ ករណីលើកលែងចំពោះការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការសាខា

ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃជំពូកទី ២ (នីតិបុគ្គល) ក្នុងគន្ថីទី ២ ស្តីពីបុគ្គលនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ការចុះបញ្ជីដែលត្រូវធ្វើឡើងនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃនីតិបុគ្គល ត្រូវធ្វើនៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ហើយមិនចាំបាច់ដាក់ពាក្យសុំដើម្បីចុះបញ្ជីនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការសាខានៃនីតិបុគ្គលទេ រហូតដល់ពេលមានការកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់ ។

Handwritten signature or mark

មាត្រា ២៥._ ការប្រគល់សិទ្ធិប្រែប្រួលរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស

ទម្រង់នៃពាក្យសុំ និង បញ្ហាផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

ចំនួនសោហ៊ុយត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៤

ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

មាត្រា ២៦._ សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

១-កិច្ចការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ច របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

២-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ។ បញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធត្រូវរក្សាទុកនៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២៧._ វេយ្យាករណ៍ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

វេយ្យាករណ៍ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២៨._ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

១-ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ត្រូវធ្វើរួមគ្នា និងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយប្តីប្រពន្ធ ឬដោយបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

២-ពាក្យសុំត្រូវសរសេរចូលនូវឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ កាលបរិច្ឆេទចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ខ្លឹមសារនៃកិច្ចសន្យានោះ និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

៣-ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធជាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និង ឯកសារផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

Handwritten mark

មាត្រា ២៩._ ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី

មន្ត្រីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៦ (សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ) នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានទេ រហូតទាល់តែអាចបញ្ជាក់បានថា ពាក្យសុំនោះត្រឹមត្រូវតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣០._ ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍

១-ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរនូវចំណុចដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឬ បុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។

២-ប្រសិនបើប្តីប្រពន្ធបានរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាបានរំលាយកំជាប់ពាក្យប្តីប្រពន្ធ ឬ បុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នានោះ ត្រូវដាក់ពាក្យលុបចោលការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធជាមួយគ្នា ។

៣-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះក៏ដោយ ជនដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ អាចដាក់ពាក្យសុំលុបចោលការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធតែឯកឯងបាន ប្រសិនបើមានហេតុដូចតទៅនេះ :

- ក-ប្រសិនបើសហព័ទ្ធណាម្នាក់បានស្លាប់ គឺ សហព័ទ្ធដែលនៅរស់ ។
- ខ-ប្រសិនបើមានសេចក្តីសម្រេចអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីការំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានចូលជាស្ថាពរ គឺ អតីតសហព័ទ្ធណាម្នាក់ ។
- គ-ប្រសិនបើតុលាការបានសម្រេចសេចក្តីអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងហើយសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរ គឺ អតីតសហព័ទ្ធណាម្នាក់ ។
- ឃ-ប្រសិនបើហេតុការណ៍ដែលរំលាយកំជាប់ពាក្យ ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយជាក់លាក់ នៅក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរ ដែលសម្រេចអំពីការទាមទារដោយផ្អែកលើហេតុការណ៍រំលាយកំជាប់ពាក្យ គឺ ភាគីណាម្នាក់ ។

Kir

៤-ចំណុចដែលត្រូវសរសេរចូលក្នុងពាក្យសុំ និង ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំ សម្រាប់ ការដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ៣១.- ការបញ្ជាក់

បុគ្គលណាក៏ដោយ ក៏អាចសុំឲ្យធ្វើការបញ្ជាក់ចំពោះចំណុចដែលបានចុះ ឬ មិនបានចុះនៅក្នុង បញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានដែរ ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ ។

មាត្រា ៣២.- ការប្រគល់សិទ្ធិឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស

ទម្រង់នៃពាក្យសុំ ការបញ្ជាក់ និង បញ្ហាផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យា ទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

ចំនួនសោហ៊ុយត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៥

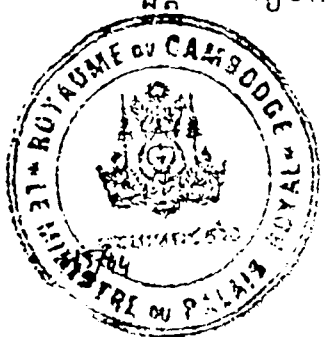
អនុប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៣.- ការអនុញ្ញាតឱ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម

ការអនុញ្ញាតឱ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម ដោយអ្នកមានអំណាចមេបា ដែលបានធ្វើឡើងមុន កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាការអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្មដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌ ទី ១ នៃមាត្រា ២០ (អនីតិជនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្ម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៣៤.- ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពសំខាន់ ពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-សាជីវកម្មដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិឯករាជ្យមានតម្លៃមិនតិចជាង ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ហើយដែលជាសាជីវកម្មមានគោលបំណងមិនទាញយកចំណេញ ឬ មូលនិធិដែលមានទ្រព្យ សម្បត្តិឯករាជ្យមានតម្លៃ មិនតិចជាង ២០០.០០០.០០០ (ពីររយលាន) រៀល ហើយដែលជាមូលនិធិ

Handwritten mark

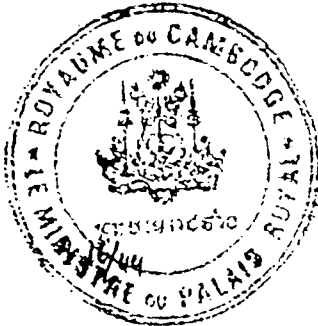
មានគោលបំណងបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធី ដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះទៅ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះសាជីវកម្មដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិឯករាជ្យ មានតម្លៃតិចជាង ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ហើយដែលត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០១ (ការ បង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

២-ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្មដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលសាជីវ- កម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៨២ (ការបង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងសាជីវកម្មនោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រាដដែល និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយសមាជិក ហើយចាំបាច់មានការទទួល សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះ ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៣-ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្មដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលសាជីវ- កម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០១ (ការបង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងសាជីវកម្មនោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រាដដែល និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយសមាជិក ហើយចាំបាច់មានការទទួល សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៤-ក្នុងករណីដែលមូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលមូល- និធិដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១១០ (ការបង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងមូលនិធិ នោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រាដដែល និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយអ្នកដែលបានធ្វើវិភាគទានទ្រព្យសម្បត្តិ និង ត្រូវទទួល សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះ ហើយចាំបាច់ដាក់ជូនឯកសារនោះ ទៅស្ថាប័នដែលមាន សមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ និង ទទួលការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័ននោះ ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ ចាប់ ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើឃើញថា ឯកសារនោះ មានភាពផ្ទុយនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ឬ យល់ឃើញថាចាំបាច់សម្រាប់ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈនោះ ស្ថាប័ន ដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ចាំបាច់ត្រូវបង្គាប់ឱ្យកែប្រែឯកសារនោះ ។

៥-ឯកសារដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ត្រូវមានអានុភាព ជាលក្ខន្តិកៈ ចាប់ពីពេលទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ។

Handwritten mark or signature

៦-សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យ ឬ ដោយប្រកាស នៅមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត ក្នុងទំហំនៃការអនុវត្តចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ដោយសារការី ឬ ការអនុញ្ញាតដោយស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៥.- ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលអ្នកកំណត់សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) ខាងលើនេះ បានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬ ការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រាដដែលនេះ សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិ នោះចាំបាច់ត្រូវចុះបញ្ជីអំពីចំណុចខាងក្រោមនេះ នៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ :

ក-ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៥០ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ខ-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ។

២-អំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលលិខិតបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬ ថ្ងៃដែលលិខិតអនុញ្ញាតបានមកដល់ ។

មាត្រា ៣៦.- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ បញ្ជីរាយនាមសមាជិក

ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) នៃច្បាប់នេះ គ្មានបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិកទេ សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិនោះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើបញ្ជីនោះដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយត្រូវទុកបញ្ជីនោះនៅទីស្នាក់ការនីមួយៗ ។

មាត្រា ៣៧.- បញ្ញត្តិសិសេសអំពីពេលវេលានៃលិខិតបុគ្គលត្រូវបានបង្កើត

ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) នៃច្បាប់នេះ បានអនុវត្ត

Kol

នីតិវិធីដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រាដដែល និង នៅក្នុងមាត្រា ៣៥ (ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តជាអាទិ៍) នៃច្បាប់នេះ មុនកាលបរិច្ឆេទដែលកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិទាំងនោះ សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាមាននីតិបុគ្គលភាពដោយប្រតិសកម្មតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៨._ អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រក្សក្សរដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

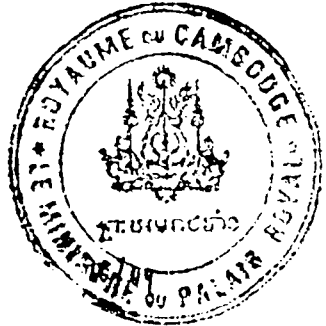
១-សិទ្ធិប្រក្សក្សរដែលកំណត់ក្នុងគន្លឹះទី ៣ ស្តីពីសិទ្ធិប្រក្សក្សរនៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ទោះបីសិទ្ធិប្រក្សក្សរនោះ បានកើតឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏មានអានុភាពដូចដែលកំណត់ក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែរ ។

២-សិទ្ធិជួលរយៈពេលវែង ផលុបភោគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ឬ សេវភាពកើតពីការព្រមព្រៀង ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ មុនពេលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៨០ (ការធ្វើវិសោធនកម្មលើបញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ផលុបភោគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ឬ សេវភាព ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ក្នុងករណីនេះ អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិទាំងនោះ មានអត្ថិភាព ត្រូវគណនាចាប់ពីថ្ងៃដែលសិទ្ធិនោះត្រូវបានបង្កើតដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ។

មាត្រា ៣៩._ ការកាន់កាប់ចលនវត្ថុតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ប្រសិនបើជនដែលកាន់កាប់ចលនវត្ថុ តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បំពេញលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុច្ឆរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ជននោះត្រូវទទួលសិទ្ធិ ដែលអាចអនុវត្តលើចលនវត្ថុនោះនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះអានុភាពនៃកិច្ចសន្យាធ្វើអនុប្បទានកម្មសិទ្ធិ ត្រឹមកម្រិតនៃការអនុវត្តមាត្រា ១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុច្ឆរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណីតែប៉ុណ្ណោះ ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងក្នុងការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៩៤ (អនុប្បទាននូវវត្ថុ លួច ឬ វត្ថុបាត់) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ។

kol

មាត្រា ៤០.- ឧបាសម័ត្តកំណត់មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ជនដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដែលអាចធ្វើលទ្ធកម្មលើកម្មសិទ្ធិ បើយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩៨ (ការជាប់គ្នា ការលាយច្របល់គ្នានៃចលនវត្ថុ) ឬ មាត្រា ១៩៩ (ការកែច្នៃចលនវត្ថុ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឯកត្តជន ឬ ម្ចាស់នៃកម្មសិទ្ធិអវិភាគ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះ មិនរារាំងសិទ្ធិដែលគតិយជនបានធ្វើលទ្ធកម្មដោយត្រឹមត្រូវឡើយ ។

២-ជនដែលបាត់បង់សិទ្ធិ ដោយសារអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចទាមទារប្រាក់សំណង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២០១ (ឧបាសម័ត្ត និង សិទ្ធិទាមទារប្រាក់សំណង) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៤១.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងកំណត់មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត មានអត្ថិភាព

ចំពោះពោះសិទ្ធិជួលចម្រើនពេលវែងដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ហើយដែលអំឡុងពេលនៅសល់មានលើសពី ៥០ (ហាសិប) ឆ្នាំ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៤៧ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ មានអត្ថិភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិនោះត្រូវមានអត្ថិភាពក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ ដោយការព្រមព្រៀងដែរ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងដែលអំឡុងពេលនៅសល់ មានលើសពី ៩៩ (កៅសិបប្រាំបួន) ឆ្នាំ វិញ អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិនោះមានអត្ថិភាព ត្រូវកំណត់ជា ៩៩ (កៅសិបប្រាំបួន) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤២.- ផលុបភោគដែលត្រូវបានដាក់ធានារ៉ាប់រង

ចំពោះផលុបភោគដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដោយផ្អែកលើច្បាប់ ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ហើយវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃផលុបភោគនោះបានដាក់ធានារ៉ាប់រង ក្នុងករណីដែល កម្មវត្ថុនោះត្រូវវិនាស ដោយករណីប្រធានសក្តិ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការធានារ៉ាប់រងដោយបុព្វលាភ ធានារ៉ាប់រងដែលបានបង់នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយបើកម្មសិទ្ធិករ ឬ ផលុបភោគីបានទទួលថ្លៃ

Handwritten signature

ធានារ៉ាប់រង នោះភាគីម្ខាងទៀតអាចទាមទារ ឲ្យជួសជុល ឬ សាងសង់ឡើងវិញនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះ ដោយយកថ្លៃធានារ៉ាប់រងនោះបាន ទោះបីនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និង សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលក្រុមបាន ចុះបញ្ជី

ប្រសិនបើសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវបានបង្កើតដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវបានចុះបញ្ជី ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១២០ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣៩ នៃច្បាប់ដដែល ទោះបីមាន បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៧៧ (លក្ខខណ្ឌ តាំងនៃសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិអាស្រ័យនៅ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ ដោយ ហើយទោះបីមិនប្រើប្រាស់ ឬអាស្រ័យនៅជាក់ស្តែងក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិនោះអាចតាំងចំពោះតតិយ- ជនបានដែរ ។

មាត្រា ៤៤.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រាក់សមាស

១-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣១៩ (ការប្រាក់សមាស) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះការប្រាក់ដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-ចំពោះការអនុវត្តកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥៨៦ (ពេលវេលានៃការបង់ការប្រាក់ និងការប្រាក់ សមាសដែលកំណត់ដោយច្បាប់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាង លើនេះ ។

មាត្រា ៤៥.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច

១-ប្រសិនបើបុគ្គលដែលបានទទួលបន្ទុកកាតព្វកិច្ចតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត មិនអនុវត្ត កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បុគ្គលនោះត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការមិន អនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់ បំណុលប្រកែកមិនទទួលនូវការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ឬមិនអាចទទួលការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបាន ។

Handwritten mark

៣-ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវបានអនុវត្តនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការទទួលខុសត្រូវក្នុងការធានា នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ ។

មាត្រា ៤៦.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីបញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់

ក្នុងករណីដែលបុគ្គលទទួលបន្ទុកកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងឲ្យសងជាប្រាក់ មិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៩៩ (បញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាសំណងនៃការខូចខាតដែលកើតឡើងនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៧.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីការទូទាត់

- ១-ទោះបីកាតព្វកិច្ចបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏អាចរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចនោះដោយការទូទាត់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានដែរ ។
- ២-ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចទាំងសងខាងស្របនឹងលក្ខខណ្ឌទូទាត់ទៅវិញទៅមកតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អាស្រ័យនៃការរលត់កាតព្វកិច្ចដោយការទូទាត់ ត្រូវកើតឡើងដោយប្រតិសកម្មមកដល់ត្រឹមកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៨.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ

- ១-បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមិនទាន់រលត់ដោយអាជ្ញាយុកាល មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។
- ២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើក៏ដោយ ប្រសិនបើអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិដែលបានចាប់ផ្តើមគិតមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តវែងជាងអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុល ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី សិទ្ធិលើបំណុលនោះ មិនត្រូវផុតអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ រហូតដល់ពេលផុតអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ ឬបទដ្ឋានគតិយុត្តកន្លងមក ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលដែលនៅសល់នោះ វែងជាងអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុលដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នោះបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តនោះទៅ ។

Handwritten mark

៣-ចំពោះសិទ្ធិដែលគ្មានកំណត់អំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាល
នៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុលនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដោយគណនាពីកាលបរិច្ឆេទនៃ
ការអនុវត្ត ។

**មាត្រា ៤៩.- ពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និង ការ
បង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល**

ក្នុងករណីដែលបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៨ (អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ) ខាងលើ
នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល នៅក្នុង
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥០.- ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៨ (អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ) និង មាត្រា ៤៩ (ពេលចាប់
ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និង ការបង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល) ខាងលើនេះ
ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់ដែលគ្មានលក្ខណៈជាអំឡុង
ពេលនៃអាជ្ញាយុកាល ។

មាត្រា ៥១.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយគ្មានការប្រាក់

ក្នុងករណីដែលអ្នកខ្ចីនៃកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយគ្មានការប្រាក់ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុន
កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានទទួលមណោភាព នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌ
ទី២ នៃមាត្រា ៦១ នៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច ចុះនៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៨៨ ស្តីពីកិច្ចសន្យា
និង ការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា (តទៅហៅថា "ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច") មិនត្រូវយកមក
អនុវត្តឡើយ ។

មាត្រា ៥២.- អន្តរបញ្ញត្តិក្នុងករណីដែលវត្តមានមានវិការ:

១-ក្នុងករណីដែលភតិសន្យាដែលបានធ្វើឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នៅតែមានអត្ថិភាព
ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តនេះ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភតិបតីចំពោះវិការ:
នៃវត្តជួល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះភតិសន្យានោះ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអំឡុង
ពេលដែលកំណត់ក្នុង កថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភតិបតីចំពោះវិការ:នៃវត្ត

Handwritten mark

ជួល) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី បានចាប់ផ្តើមមានដំណើរការមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អំឡុងពេលនោះ គឺ ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី៦ នៃមាត្រា៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភតិបតី ចំពោះវិការៈនៃវត្តជួល) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបានកន្លងផុត ១ (មួយ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៣.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៤១ (ការផ្តល់តារាងកាលិកដោយមូលហេតុខុសច្បាប់) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៤.- ការធានាការព្យាបាលសុខភាពសម្រាប់បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ទោះបីជាសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សដែលកំណត់ក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណី បានកើតឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សនោះ មានអានុភាពដូចដែលកំណត់ក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណីដែរ នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-សិទ្ធិលើការបញ្ជា ឬ ហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើច្បាប់កូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវចាត់ទុកថាជាសិទ្ធិលើការបញ្ជា ឬ ហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

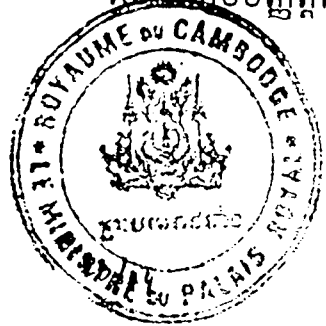
៣-ការបញ្ជាសិទ្ធិដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយដែលអាចតតាំងចំពោះកូនបំណុលទី៣ ឬ តតិយជនផ្សេងទៀត តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ក៏អាចតតាំងចំពោះកូនបំណុលទី ៣ ឬ តតិយជនផ្សេងទៀតក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបានដែរ ។

៤-ការបញ្ជាចលនវត្ថុ ដោយផ្អែកលើក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច ត្រូវចាត់ទុកថាជាសិទ្ធិលើការបញ្ជា ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៥.- ការចាត់ចែងអំពីការដាក់ធានា

១-ការដាក់ធានា ដោយផ្អែកលើច្បាប់កូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវចាត់ទុកជាហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-ការចុះបញ្ជីអំពីការដាក់ធានា ត្រូវចាត់ទុកជាការចុះបញ្ជីហ៊ីប៉ូតែកដែលត្រូវបានចាត់ទុកដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនរារាំងភាគីក្នុងការចុះបញ្ជីហ៊ីប៉ូតែក

And

ដោយលុបចោលការចុះបញ្ជីអំពីការដាក់ធានា ។

៣-ម្ចាស់សិទ្ធិលើការដាក់ធានា ត្រូវប្រគល់នូវប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិទៅអ្នកបង្កើតវិញ្ញា្គាមក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

មាត្រា ៥៦.- ការចាត់ចែងអំពីកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាក់កម្ចីស្របតាមប្រក្រតីយ៍នៃសវនកម្ម
ចុះបញ្ជី

១-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ដោយលិខិតយថាភូតដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២០៧ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ហើយវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំនោះ ត្រូវបានប្រគល់រួច តែមិនទាន់ចុះបញ្ជីនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ អានុភាពនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំនោះ ត្រូវកើតឡើងតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក ដោយលិខិតយថាភូតដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២០១ នៃ ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ តែមិនទាន់ចុះបញ្ជីនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ អានុភាពនៃហ៊ីប៉ូតែកនោះ ត្រូវកើតឡើងតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៣-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការដាក់ធានា ដោយលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ២២០ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ តែមិនទាន់ចុះបញ្ជី នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ ត្រូវចាត់ទុកថាធ្វើកិច្ចសន្យា បង្កើតហ៊ីប៉ូតែក នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៤-ប្រសិនបើហ៊ីប៉ូតែកដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះត្រូវបានចុះបញ្ជី ម្ចាស់បំណុលហ៊ីប៉ូតែកត្រូវប្រគល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិទៅអ្នកបង្កើតវិញ ។

មាត្រា ៥៧.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ចាំអចលនវត្ថុ មានអត្ថិភាព

ចំពោះការបញ្ចាំអចលនវត្ថុដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយដែលអំឡុងពេលនៅសល់ ដែលសិទ្ធិលើការបញ្ចាំនោះមានអត្ថិភាព មានលើសពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នោះអំឡុងពេលដែលសិទ្ធិនោះមានអត្ថិភាព ត្រូវកំណត់ជា ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

Kol

មាត្រា ៥៨._ ការកំណត់ការធានាបំណុលអវិជ្ជាគណនា

ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាធានាបំណុលអវិជ្ជា ដោយមិនកំណត់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជានិរន្តរ៍ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការកើតកាតព្វកិច្ចចម្បង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្រាក់ដើមនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ដោយកិច្ចសន្យាធានាបំណុលអវិជ្ជានោះ ត្រូវកំណត់ជាស្ថាពរនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៩._ ការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ

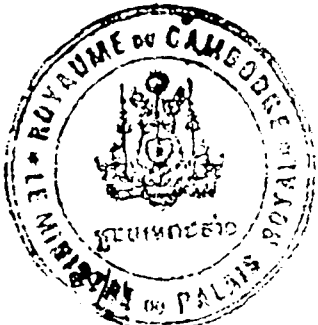
ក្នុងករណីមានពាក្យសុំឲ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដែលបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃ មាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយក្រឹត្យលេខ ៥៦ ក្រ. ចុះនៅ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩ (តទៅហៅថា "ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ") នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួននោះ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក។

មាត្រា ៦០._ អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

ការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈ ដែលបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ១១ ដល់មាត្រា ១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថាជាការជូនដំណឹងជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៥៥ (ការដាក់ពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៦១._ អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្តឹងទំនាស់ និង ការប្តឹងទំនាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

ការប្តឹងទំនាស់ និង ការប្តឹងទំនាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៦០ (អន្តរប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍) ខាងលើនេះ ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក។

Handwritten signature or mark

មាត្រា ៦២.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាអាទិ៍

១-ទោះបីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តអាចត្រូវបានប្រកាស ជាមោឃៈបាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ២១ ដល់មាត្រា ២៦ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារក៏ដោយ ប្រសិនបើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ មិនអាចលុបចោលបាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ ចាប់ពីមាត្រា ៩៥៩ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា ៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការធាបោក ឬ ការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីទេ អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះមិនអាចត្រូវបានប្រកាសជា មោឃៈបានឡើយ ។

២-ទោះបីអាពាហ៍ពិពាហ៍បានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ប្រសិនបើមាន ហេតុដែលកំណត់ចាប់ពីមាត្រា ៩៤៨ (អាយុគ្រប់លក្ខណៈរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា ៩៥៤ (ការ រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ អាចលុបចោលបាន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៩៥៩ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា ៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការធាបោក ឬ ការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ក្នុងករណី នេះ ចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលភាគីរួចខ្លួនពីការគំរាម នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត តែមិនទាន់ កន្លងផុតអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ គិតពីពេលរួចខ្លួនពីការគំរាម នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះ បីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការធាបោក ឬ ការ គំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក៏ដោយ ភាគីនោះអាចលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍បានដោយ យកការគំរាម មកជាមូលហេតុ ហេតុដល់អំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ កន្លងផុត គិតពីពេលដែលភាគីនោះបានរួច ខ្លួនពីការគំរាម ។

៣-ក្នុងករណីដែលជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ក្រៅពីជនដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៦០ (ការ លុបចោល អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានដាក់ពាក្យសុំ ប្រកាសមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍នោះ ក៏មានលក្ខណសម្បត្តិ ជាដើមចោទនៃបណ្តឹងនោះ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែរ ។

មាត្រា ៦៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

១-ក្នុងករណីដែលហេតុដែលបានកើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវនឹងមូលហេតុ នៃការលែងលះគ្នាដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៧៨ (មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្តី ឬ ភរិយា អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំលែងលះគ្នាបាន ។

Asl

២-ចំពោះបណ្តឹងសុំលែងលះគ្នាដែលបានដាក់មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្តីប្រពន្ធ ក៏អាច
លែងលះគ្នាបានដែរ ប្រសិនបើមានមូលហេតុដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍
និង គ្រួសារ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៩៧៨ (មូលហេតុនៃ
ការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ។

មាត្រា ៦៤.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីលែងលះគ្នា

១-ការដាក់ពាក្យសុំលែងលះគ្នាទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងការបញ្ជូនសំណុំរឿងដែលបានធ្វើ
ឡើងដោយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទៅតុលាការ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍-
ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថា បានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិ
នៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៩៨២ (បណ្តឹងនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

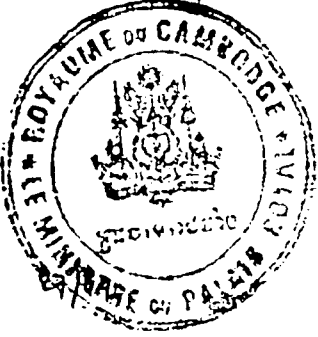
២-ការចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្នដែលបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៤ នៃច្បាប់
ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ដោយតុលាការដែលបានទទួលពាក្យបណ្តឹង នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការ
អនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨៣
(ការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

៣-ក្នុងករណីដែលប្រពន្ធសម្រាលកូន នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ឬមានផ្ទៃពោះ នៅកាល
បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្តីមិនអាចសុំលែងលះគ្នា ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ក្រោយកំណើតកូននោះ
បានឡើយ ។ ប្រសិនបើ ប្រពន្ធសម្រាលកូនក្នុងអំឡុងពេល ៣០០ (បីរយ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ
នៃការអនុវត្តនោះត្រូវសន្មតថាប្រពន្ធនោះមានផ្ទៃពោះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៦៥.- ការសន្មតបិតុភាព ជារោង

១-ការសន្មតបិតុភាព និងការបដិសេធនូវបិតុភាពដែលបានកើតឡើងដោយជនដែលត្រូវបាន
សន្មតថាជាឪពុកជាអាទិ៍ ចំពោះកូនដែលបានកើតនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាម
កិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ កូនដែលបានកើតមុនកាលបរិច្ឆេទ
នៃការអនុវត្ត អាចដាក់ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៩១ (បណ្តឹង
បដិសេធបិតុភាព ពីកូន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក។ ប៉ុន្តែការសន្មត
បិតុភាពក្នុងករណីនេះ ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

hst

៣-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ចំពោះលក្ខណសម្បត្តិរបស់ជនដែល អាចដាក់ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលទាយាទរបស់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានដាក់ ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពសម្រាប់ជននោះ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃ មាត្រា ៨៧ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ទាយាទនោះអាចរក្សាបន្តនូវបណ្តឹងនោះ សម្រាប់ ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបានដែរ ។

មាត្រា ៦៦.- ការទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំ

១-ក្នុងករណីដែលជនដែលបានក្លាយទៅជានីតិជន លើសពីអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ នៅកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានដឹងជាដំបូងថាជាឪពុកក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្ត ជននោះអាចប្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបាន ក្នុងអំឡុង ពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៩៧ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ។

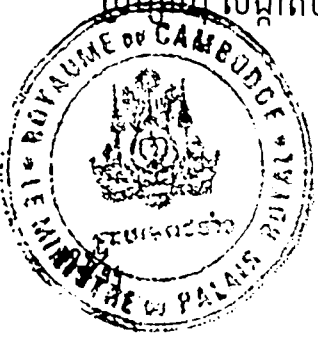
២-ក្នុងករណីដែលជនដែលបានក្លាយទៅជានីតិជន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត ជននោះអាចប្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបាន ក្នុង អំឡុងពេល ១(មួយ) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ និង កថា- ខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ។

មាត្រា ៦៧.- សុំកូនដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

ចំពោះសុំកូនដែលត្រូវបានធ្វើនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយកិច្ចសន្យាសុំកូនដែលបាន ទទួលការបញ្ជាក់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារបញ្ញត្តិ ស្តីពីសុំកូនពេញលេញ នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនប៉ះពាល់ដល់ហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តឡើយ ។

មាត្រា ៦៨.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំកូន

ក្នុងករណីដែលកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានចូលមកដល់ នៅពេលកំពុងតែដាក់ពាក្យសុំឲ្យក្រុម ប្រឹក្សាស្តីពីសុំកូនសង្កាត់បញ្ជាក់អំពីកិច្ចសន្យាសុំកូន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍-

Kh

ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ក្រុមប្រឹក្សាយុវ័យ សង្កាត់ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងនោះទៅតុលាការ ។ ក្នុងករណីនេះ ក្រុមប្រឹក្សាយុវ័យ សង្កាត់ អាចភ្ជាប់មតិរបស់ខ្លួនបាន ហើយតុលាការគិតពិចារណាមតិនោះ ។

មាត្រា ៦៩._ អំណាចមេធាវីក្រោយការលែងលះគ្នា

ឪពុក ឬម្តាយ ដែលត្រូវបានសម្រេចឲ្យរក្សាកូន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៣ នៃច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថា ត្រូវបានកំណត់ជាអ្នកមាន អំណាច មេធាវី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០៣៧ (ការសម្រេចអំពីអ្នកមានអំណាចមេធាវីនៅ ពេលលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៧០._ អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីការសុំដកហូតអំណាចមេធាវី ជាអាទិ៍

១-តុលាការអាចប្រកាសល្អ ឬ ដកហូតអំណាចមេធាវី ឬ សិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយអង្គហេតុដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបាន ។

២-ជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំឲ្យដកហូតអំណាចមេធាវី ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១២០ នៃ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវមានលក្ខណសម្បត្តិជាអ្នកដាក់ ពាក្យសុំ ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០៤៨ (ការប្រកាសល្អ ឬ ការដកហូតអំណាចមេធាវី) នៃក្រមរដ្ឋ- ប្បវេណីក៏ដោយ ។

មាត្រា ៧១._ ការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម

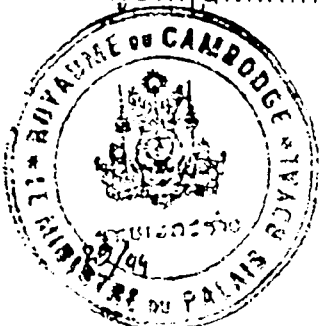
បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះតែសន្តតិកម្មដែលបានចាប់ផ្តើមក្រោយកាលបរិ- ច្ឆេទនៃការអនុវត្តប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះហេតុការណ៍ ដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តផងដែរ ។

ជំពូកទី ៦

ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា

មាត្រា ៧២._ គោលបំណងនៃជំពូកនេះ

១-ជំពូកនេះមានគោលបំណងសម្របសម្រួល រវាងប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដូចជាប្រតិភោគលើចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍ និងប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមាន

hsl

កិច្ចធានា ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៧/០១២ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧ (តទៅហៅថា "ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា") ។

២-បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងចំណោមច្បាប់ផ្សេងដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ។

មាត្រា ៧៣.- អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយយោង តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ត្រូវមានអានុភាពបន្ត នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៧៤.- ការប្តូរនូវប្រតិបត្តិការដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី

១-ក្នុងករណីដែលប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៧៣ (អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមាន កិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ បំពេញ លក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើភាគីបង្ហាញឆន្ទៈថា ប្តូរទៅប្រតិបត្តិការដោយផ្អែក លើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី នោះត្រូវចាត់ទុកថាភាគីបានធ្វើប្រតិបត្តិការនោះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្ត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ប៉ុន្តែ ការប្តូរនេះមិនអាចធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍ដល់ សិទ្ធិរបស់តតិយជនឡើយ ។

២-ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភាគីនៃប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានប្តូរនោះ មិនអាចអះអាងអានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ច ធានាឡើយ ។

មាត្រា ៧៥.- បញ្ញត្តិសន្មត

ចំពោះប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្រសិនបើមានភាព មិនច្បាស់លាស់រវាងភាគីនៃប្រតិបត្តិការនោះថា ប្រតិបត្តិការនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាម បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ប្រតិបត្តិការនោះត្រូវ សន្មតថា ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

Handwritten mark

**មាត្រា ៧៦._ អាទិភាពនៃប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែល
មានកិច្ចធានា និង ប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី**

ប្រសិនបើប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការ
ដែលមានកិច្ចធានា ចំពោះកម្មវត្ថុណាមួយ និងប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ
នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះកម្មវត្ថុដែលមានវិសមិតភាពអាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការទាំងនោះ ត្រូវសម្រេច
តាមពេលវេលាដែលអាចយកប្រតិបត្តិការនោះមកគតាំងចំពោះគតិយជន ។

មាត្រា ៧៧._ ការការពារបុគ្គលសុច្ឆរិត

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៦ (អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមាន
កិច្ចធានា និង ប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ មិនរារាំងការអនុវត្តមាត្រា ១៩៣
(លទ្ធកម្មដោយ សុច្ឆរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) និង មាត្រា ១៩៤ (អនុប្បទាននូវវត្ថុលួច ឬ វត្ថុបាត់)
នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ជំពូកទី ៧

**វិសោធនកម្ម និង និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់
ជាធរមាន**

**មាត្រា ៧៨._ និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីអោតាហ៍ពិពាហ៍ និង
គ្រួសារ**

ច្បាប់ស្តីពីអោតាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ត្រូវបាត់បង់អានុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើក
លែងតែបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៦ មាត្រា ៧៧ និង បញ្ញត្តិពីមាត្រា៧៩ ដល់មាត្រា ៨១ នៃច្បាប់នោះនៅតែ
មានអានុភាពនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តរហូតដល់ពេលដែលកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់ ។

**មាត្រា ៧៩._ និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច
ស្តីពីកិច្ចសន្យា និង ការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា**

ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ត្រូវបាត់បង់អានុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើកលែង
តែមាត្រា ៨៣ ដល់មាត្រា៨៨ នៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច នោះនៅតែមានអានុភាព នៅក្រោយកាល
បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត រហូតដល់ពេលដែលកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់ ។

kol

មាត្រា ៨០.- វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១

ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដូចខាងក្រោម :

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៦ ។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ១០ ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី ៦ ទៅជា "អំពីលទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិ" ។

ត្រូវលុបមាត្រា ៦៣ ដល់មាត្រា ៦៨ ។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៦៩ ។

ត្រូវកែផ្នែកទី ២ នៃជំពូកទី ៦ ដូចតទៅ :

“ផ្នែកទី ២ ត្រូវបានលុបមាត្រា ៧០ ដល់មាត្រា ៧១” ។

ត្រូវលុបមាត្រា ៧៥ និង មាត្រា ៧៦ ។

ត្រូវកែមាត្រា ៧៨ ថា “ដីដែលធ្លាក់ទៅជាទ្រព្យរដ្ឋ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣០០ (មរតក ដែលធ្លាក់ទៅជាទ្រព្យរដ្ឋ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបញ្ចូលក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ ។

ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា ៧៩ ដល់មាត្រា ៨២ ។

ត្រូវលុបមាត្រា ៨៤ ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃមាតិកាទី ៣ ទៅជា“អំពីវិធានដី និង សេវភាព” ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី ៧ ទៅជា“អំពីវិធានដី” ។

ត្រូវកែផ្នែកទី ១ ដល់ផ្នែកទី ៤ នៃជំពូកទី ៧ ដូចតទៅ :

“ផ្នែកទី ១ ដល់ផ្នែកទី ៤ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ៨៥ ដល់មាត្រា ១១៣ ត្រូវបានលុប” ។

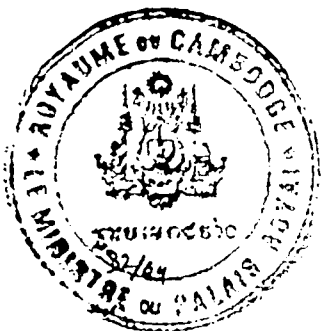
ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី ៨ ទៅជា“អំពីសេវភាព” ។

ត្រូវលុបមាត្រា ១១៧ និង មាត្រា ១១៨ ។

ត្រូវកែផ្នែកទី ១ និង ផ្នែកទី ២ នៃជំពូកទី ៨ ដូចតទៅ :

“ផ្នែកទី ១ និង ផ្នែកទី ២ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១១៩ ដល់មាត្រា ១៤១ ត្រូវបានលុប” ។

Handwritten signature or mark.

ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា ១៤២ ដល់មាត្រា ១៤៧ ។

ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា ១៤៩ ដល់មាត្រា ១៦៧ ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃមាតិកាទី ៤ ទៅជា "អំពីសហកម្មសិទ្ធិ" ។

ត្រូវកែជំពូកទី ៩ ដូចតទៅ :

ជំពូកទី ៩ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៦៨ ដល់មាត្រា ១៧៤ ត្រូវបានលុប ។

ត្រូវកែជំពូកទី ១១ ដូចតទៅ :

ជំពូកទី ១១ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៨៦ ដល់មាត្រា ១៩៦ ត្រូវបានលុប ។

ត្រូវកែមាតិកាទី ៥ ដូចតទៅ :

មាតិកាទី ៥ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៩៧ ត្រូវបានលុប

ជំពូកទី ១២ ដល់ជំពូកទី ១៤ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៩៨ ដល់មាត្រា ២២៥ ត្រូវបានលុប ។

ត្រូវកែពាក្យ "ការដាក់ធានា" ទៅជា "ផលបូកោត" នៅក្នុងមាត្រា ២២៩ និង មាត្រា ២៣៨ ។

ត្រូវកែឃ្លា "ដោយលិខិតលក់ ឲ្យ ដូរ ឬ ជម្រះមរតក ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយ បុគ្គល ដែលមាននីតិសម្បទា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ" ទៅជា "ដោយលិខិតជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរតាមទម្រង់លិខិតយថាភូតធ្វើ ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២៤៤ ។

ត្រូវកែមាត្រា ២៤៥ ទៅជា "កិច្ចសន្យាដើម្បីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងជា លាយលក្ខណ៍អក្សរតាមទម្រង់លិខិតយថាភូត ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យានោះ នៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី" ។

ត្រូវលុបមាត្រា ២៤៦ ។

ត្រូវលុបឃ្លា "ហើយការខូចខាតទាំងឡាយដែលបណ្តាលមកពីអំពើនេះ ត្រូវដោះស្រាយ ដោយសំណងរដ្ឋប្បវេណី" នៅក្នុងមាត្រា ២៤៧ ។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៥៣ ។

មាត្រា ៨១.- វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម លេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដូចខាងក្រោម :

ត្រូវកែឃ្លា "លក្ខណៈដើមនៃសមាសភាគនោះ" ទៅជា "លក្ខណៈដើមនៃវត្ថុនោះ" នៅក្នុង មាត្រា ១២១ (សមាសភាគនៃវត្ថុ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ក្នុងទំហំដែលច្បាប់បានកម្រិត" ទៅជា "ក្នុងទំហំដែលច្បាប់ និង បទដ្ឋាន គតិយុត្តផ្សេងៗទៀតបានកម្រិត" នៅក្នុងមាត្រា ១៣៨ (និយមន័យនៃកម្មសិទ្ធិ) ។

ត្រូវកែពាក្យ "អាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង" ទៅជា "អាជ្ញាធររាជធានី ខេត្ត" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ៣ និង វាក្យខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ១៨៥ (កម្មសិទ្ធិនៃបាតទន្លេ ឬ ស្ទឹងចាស់ ដោយសារការបង្កើតផ្លូវទឹកថ្មី) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ដោយបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិកាន់កាប់ទេ" ទៅជា "ដោយបានដឹងថាខ្លួន គ្មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការកាន់កាប់ទេ" និង កែឃ្លា "ដោយមិនបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិទេ" ទៅជា "ដោយ មិនបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិអំណាចទេ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៣៣ (ការកាន់ កាប់ ដោយមានវិការៈ) ។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ "ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី" បន្ទាប់ពីពាក្យ "ប័ណ្ណសំគាល់ សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ២៤២ (ការការពារ ភោគីអចលនវត្ថុដែលមានប័ណ្ណ សំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ផលុបភោគី" ទៅជា "ម្ចាស់សេវភាព" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ មាត្រា ២៩១ (ករណីយកិច្ចរបស់ម្ចាស់សេវភាព) ។

ត្រូវកែឃ្លា "បើភាគីម្ខាងនៃកិច្ចសន្យាបានប្រើឋានៈខ្លួនដែលមានអាទិភាពជាងភាគីម្ខាងទៀត ខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬ ផ្នែកសង្គម ឬ បានប្រើស្ថានភាពផ្សេងទៀតដែលភាគីម្ខាងទៀតមិនអាចប្រឆាំងតប បានទេ" ទៅជា "បើភាគីម្ខាងនៃកិច្ចសន្យាបានប្រើដោយមិនត្រឹមត្រូវនូវឋានៈខ្លួនដែលមានអាទិភាពជាង ភាគីម្ខាងទៀត ខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬ ផ្នែកសង្គម ឬ បានប្រើដោយមិនត្រឹមត្រូវនូវស្ថានភាពផ្សេងទៀត ដែលភាគីម្ខាងទៀតមិនអាចប្រឆាំងតបបានទេ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤៩ (ការរំលោភ បំពានលើស្ថានភាព) ។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ "ក្រៅផ្លូវតុលាការ ឬ" មុនពាក្យ "តាមផ្លូវតុលាការ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៨៥ (សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការទាមទារឲ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ច) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច" ទៅជា "ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចមិនបានពេញលេញ" នៅក្នុងមាត្រា ៣៩៣ (ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចមិនបានពេញលេញ) ។

ត្រូវលុបប្លុក "ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤១២ (សិទ្ធិរំលាយក្នុងករណីដែលកម្មវត្ថុនៃកិច្ចសន្យាត្រូវបានខូចខាត ឬ បាត់បង់) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ប៉ុន្តែ" ទៅជា "ក្នុងករណីនេះ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤២០ (ការទទួលបន្ទុកហានិភ័យចំពោះកិច្ចសន្យាអញ្ញមញ្ញដែលមានអត្ថន័យត្រូវធ្វើ ឬ មិនត្រូវធ្វើ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សិទ្ធិលើបំណុលនោះ" ទៅជា "ម្ចាស់បំណុល" ហើយបន្ថែម "ឬ អ្នកដែលទទួលបន្ទុកបន្តវត្ថុពីអ្នកនោះ" បន្ទាប់ពីពាក្យ "អ្នកដែលបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីអំពើរបស់កូនបំណុលនោះ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៨ (លក្ខខណ្ឌនៃការលុបចោលនូវអំពើដែលនាំឲ្យខូចខាតផលប្រយោជន៍) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ពេលដែលការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់" ទៅជា "ពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៤២៩ (សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "នៅពេលដែលម្ចាស់បំណុលមិនព្រមចំពោះការតម្កល់ ឬ សាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលប្រកាសថាការតម្កល់នោះមានសុពលភាព មិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ" ទៅជា "នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលម្ចាស់បំណុលមិនទាន់ព្រមចំពោះការតម្កល់ ឬ ក្នុងអំឡុងពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលប្រកាសថាការតម្កល់នោះ មានសុពលភាពមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៥៧ (ការតម្កល់) ។

ត្រូវកែឃ្លា "មិនអាចយកហេតុនោះតាំងចំពោះអនុប្បទាយបានឡើយ" ទៅជា "មិនអាចយកហេតុនោះ តាំងចំពោះអនុប្បទានិកបានឡើយ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥០៥ (អានុភាពនៃការជូនដំណឹង និង ការយល់ព្រម) ។

ត្រូវកែឃ្លា "នៅក្នុងមាត្រា ១៣៣ (ការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្សដោយការព្រមព្រៀង) មាត្រា ១៣៤ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្ស) មាត្រា ១៣៥ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីបង្កើតអានុភាពនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយការព្រមព្រៀង)

Kol

មាត្រា ១៦០ (លទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិលើ អចលនវត្ថុ) និង មាត្រា ១៨៧ (លទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) ទៅជា ចាប់ពីមាត្រា ១៣៣ (ការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្សដោយការព្រមព្រៀង) ដល់មាត្រា ១៣៥ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីបង្កើតអានុភាពនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយការព្រមព្រៀង) នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥២៨ (ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ) ។

ត្រូវកែពាក្យ "សិទ្ធិជួលជាអចិន្ត្រៃយ៍" ទៅជា "សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍" និង បន្ថែមពាក្យ "សិទ្ធិ អាស្រ័យនៅ" បន្ទាប់ពីពាក្យ "សិទ្ធិប្រើប្រាស់" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៣៤ (ការទទួលខុស ត្រូវក្នុងការធានាក្នុងករណីដែលមានសិទ្ធិប្រក្សក្សជាផលបូកជាអាទិ៍) ។

ត្រូវកែឃ្លា "អ្នកទិញត្រូវបានបង្ហាញ" ទៅជា "អ្នកលក់ត្រូវបានបង្ហាញ" នៅក្នុងចំណុច គ កថាខណ្ឌទី ២ នៃ មាត្រា ៥៣៩ (ករណីយកិច្ចផ្តល់វត្ថុដែលគ្មានវិការៈ) ។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ "ស្រូវ" បន្ទាប់ពីពាក្យ "ស្បៀងអាហារ" នៅក្នុងមាត្រា ៥៧៨ (និយមន័យ នៃការខ្ចីបរិភោគ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ការទាមទារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ" ទៅជា "ការ ទាមទារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៦០៥ (ការទទួល ខុសត្រូវរបស់ភតិបតី ចំពោះវិការៈនៃវត្ថុជួល) ។

ត្រូវកែពាក្យ "សមាជិកគណៈកម្មការនាយក" ទៅជា "អភិបាល" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៧៤៨ (អំពើអនីត្យានុកូលរបស់នីតិបុគ្គល) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការខូចខាត" ទៅជា "ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសំណងការខូចខាត" នៅក្នុងមាត្រា ៧៦៣ (ការទូទាត់ប្រាក់ចំណេញ និង ខាត) និង មាត្រា ៧៦៤ (ការទូទាត់នូវកំហុស) ។

ត្រូវលុបឃ្លា "សិទ្ធិលើការបញ្ជាដើម្បីធានាបំណុលអណ្តែត ឬ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃ មាត្រា ៧៧០ (ភាពទៅជាមួយគ្នានៃសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រក្សក្ស) ។

ត្រូវកែពាក្យ "អាហារកិច្ច" ទៅជា "អាហារភាគព្វកិច្ច" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧៨៦ (ឯកសិទ្ធិ ចំពោះសោហ៊ុយសម្រាប់បុណ្យសព) និង មាត្រា ៧៨៧ (ឯកសិទ្ធិចំពោះការផ្តល់នូវវត្ថុ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ) ។

Handwritten mark or signature

ត្រូវកែឃ្លា "ចំពោះប្រាក់ដែលអនុប្បទានិក ឬ ភតិកៈបន្តនោះទទួល" ទៅជា "ចំពោះប្រាក់ដែលអនុប្បទាយី ឬ ភតិបតីបន្តទទួល" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧៩១ (ទំហំនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃឯកសិទ្ធិចំពោះការជួលអចលនវត្ថុ ក្នុងករណីអនុប្បទាននូវសិទ្ធិជួល ឬ ជួលបន្ត) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀត" ទៅជា "ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលហ៊ីប៉ូតែកផ្សេងទៀត" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៨៦១ (អនុប្បទាន ឬ ការបោះបង់ និង ការផ្លាស់ប្តូរនូវលំដាប់នៃហ៊ីប៉ូតែក) ។

ត្រូវកែពាក្យ "បញ្ចូល" ទៅជា "បញ្ចូល" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩០៣ (ទំហំនៃការធានាកាតព្វកិច្ច) ។

ត្រូវលុបឃ្លា "ដោយមិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីកូនបំណុលផ្សេងទៀត" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៩២២ (ការបង្កើតកាតព្វកិច្ចដោយសាមគ្គីភាព) ។

ត្រូវកែឃ្លា "តាមសមាមាត្រនៃបន្ទុករបស់កូនបំណុលផ្សេងទៀត" ទៅជា "តាមសមាមាត្រនឹងចំនួនភាគរយនៃចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃកាតព្វកិច្ច" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៩៣២ (សិទ្ធិទាមទារសំណងរបស់កូនបំណុលដែលបានសង) ។

ត្រូវលុបឃ្លា "ឬ លែងទទួលស្គាល់" នៅក្នុងចំណងជើង និង បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៤២ (ការលេត់ញាតិភាព ដោយការកាត់កាល់ ឬ លែងទទួលស្គាល់) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាង" ទៅជា "ប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង" នៅចំណុច ខ នៃមាត្រា ៩៧៥ (ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ច) ។

ត្រូវកែឃ្លា "អចលនវត្ថុ" ទៅជា "អចលនវត្ថុសម្រាប់ការអាស្រ័យនៅរបស់គ្រួសារ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៩៧៦ (ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ខេត្ត ក្រុង" ទៅជា "រាជធានី ខេត្ត" នៅក្នុងចំណុច ខ នៃមាត្រា ១០៤២ (ករណីយកិច្ចពិភាក្សាអំពីចំណុចសំខាន់ៗ ទាក់ទងទៅនឹងកូន) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល" ទៅជា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន" នៅក្នុងមាត្រា ១០៧៦ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ។

hsl

ត្រូវកែពាក្យ "ខេត្ត ក្រុង" ទៅជា "រាជធានី ខេត្ត" នៅក្នុងចំណុច ខ នៃមាត្រា ១០៤២ (ករណីយកិច្ចពិភាក្សាអំពីចំណុចសំខាន់ៗ ទាក់ទងទៅនឹងកូន) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល" ទៅជា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន" នៅក្នុងមាត្រា ១០៧៦ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ" ទៅជា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់របស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ" នៅក្នុងមាត្រា ១១១១ (បុគ្គលដែលមិន អាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "នៅមុនពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម" ទៅជា "នៅមុន ឬ ព្រមគ្នានឹងពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១១៥៧ (សន្តតិកម្មជំនួស) ។

ត្រូវបន្ថែមឃ្លា "ចំពោះសន្តតិកម្មនោះ" បន្ទាប់ពីឃ្លា "បុគ្គលនោះមិនមែនជាសន្តតិជន" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១២៦១ (អានុភាពនៃការបោះបង់) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ការបែងចែកត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅតាមទម្រង់នីមួយៗដែលចាំបាច់នៅក្នុងការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ" ទៅជា "ការបែងចែកត្រូវធ្វើទៅតាមទម្រង់ចាំបាច់ដើម្បីផ្ទេរសិទ្ធិនីមួយៗនោះ ដូចជាលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាអាទិ៍" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១២៦៦ (ការពិភាក្សាបែងចែកមរតក) ។

មាត្រា ៨២._ ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់ ដែលបានអនុញ្ញាតប្រកាសឱ្យប្រើ ដោយព្រះមហាក្សត្រ នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩២០ និង ដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មបន្តបន្ទាប់រហូតដល់មុនថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ មិនមានអានុភាពឡើយ ។

មាត្រា ៨៣._ អានុភាពនៃច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តដ្ឋានផ្សេងទៀត

ក្រៅពីច្បាប់ និង បទដ្ឋានគតិយុត្តដែលកំណត់ចាប់ពីមាត្រា ៧៨ (ការធ្វើឱ្យនិរាករនូវច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ) ដល់មាត្រា ៨២ (ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់) ច្បាប់ និង បទដ្ឋាន គតិយុត្តផ្សេងទៀតដែល មានអានុភាពនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវមានអានុភាពត្រឹមទំហំ ដែលផ្ទុយនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

Handwritten mark or signature

ជំពូកទី ៨
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៨៤.- កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

ក្រោយពេលចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស ច្បាប់នេះត្រូវផ្សព្វផ្សាយក្នុងរយៈពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ទើបត្រូវអនុវត្ត ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

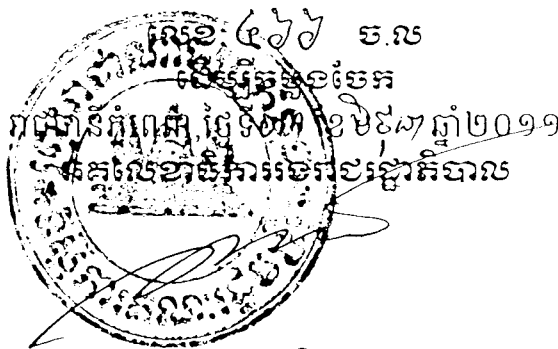
ពស.១១០៥.៥០៩

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌
ហត្ថលេខា

អង្គ វង្ស វង្សានា

យន ជិនកេន

មាតិកា

	ទំព័រ
ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ	១
មាត្រា ១. គោលដៅនៃច្បាប់នេះ:	១
មាត្រា ២. គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ:	១
មាត្រា ៣. វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ:	១
មាត្រា ៤. កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី	១
មាត្រា ៥. គោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី	១
ជំពូកទី ២ បញ្ញត្តិសារធាតុ	២
មាត្រា ៦. ការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ជាអាទិ៍ ទៅតុលាការ	២
មាត្រា ៧. ការជូនដំណឹងអំពីការបង្ហាញចន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ	២
មាត្រា ៨. និយមន័យនៃលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ	៣
មាត្រា ៩. អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត	៤
មាត្រា ១០. ការកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី	៥
មាត្រា ១១. សិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ជាអាទិ៍	៥
មាត្រា ១២. ការប្រកាសជាសាធារណៈ:	៦
មាត្រា ១៣. សិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិករនៃដី	៦
មាត្រា ១៤. ភោគ:	៧
មាត្រា ១៥. ក្នុងករណីដែលលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ	៧
មាត្រា ១៦. អន្តរប្បញ្ញត្តិ	៧
មាត្រា ១៧. អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ជាអាទិ៍	៨
ជំពូកទី ៣ ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩
មាត្រា ១៨. សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩

/s/

មាត្រា ១៩.- បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ៩
មាត្រា ២០.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល..... ៩
មាត្រា ២១.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី..... ១០
មាត្រា ២២.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍ ១០
មាត្រា ២៣.- ការបញ្ជាក់ ១០
មាត្រា ២៤.- ករណីលើកលែងចំពោះការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការសាខា..... ១០
មាត្រា ២៥.- ការប្រគល់សិទ្ធិឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ធ្វើប្រកាស..... ១១
ជំពូកទី ៤ ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ..... ១១
មាត្រា ២៦.- សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ..... ១១
មាត្រា ២៧.- បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ..... ១១
មាត្រា ២៨.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ១១
មាត្រា ២៩.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី..... ១២
មាត្រា ៣០.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍..... ១២
មាត្រា ៣១.- ការបញ្ជាក់ ១៣
មាត្រា ៣២.- ការប្រគល់សិទ្ធិឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ធ្វើប្រកាស..... ១៣
ជំពូកទី ៥ អន្តរប្បញ្ញត្តិ..... ១៣
មាត្រា ៣៣.- ការអនុញ្ញាតឲ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម..... ១៣
មាត្រា ៣៤.- ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃ
ការអនុវត្ត..... ១៣
មាត្រា ៣៥.- ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត
ជាអាទិ៍..... ១៥
មាត្រា ៣៦.- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិក..... ១៥

kol

មាត្រា ៣៧.. បញ្ញត្តិពិសេសអំពីពេលវេលាដែលនីតិបុគ្គលត្រូវបានបង្កើត..... ១៥
មាត្រា ៣៨.. អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រក្សក្សដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត.... ១៦
មាត្រា ៣៩.. ការកាន់កាប់ចលនវត្ថុតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ១៦
មាត្រា ៤០.. ឧបាគមន៍តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ១៦
មាត្រា ៤១.. អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តមាន
អត្ថិភាព ១៧
មាត្រា ៤២.. ផលប្រយោជន៍ដែលត្រូវបានដាក់ធានារ៉ាប់រង..... ១៧
មាត្រា ៤៣.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី ១៨
មាត្រា ៤៤.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រាក់សមាស ១៨
មាត្រា ៤៥.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ១៨
មាត្រា ៤៦.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីបញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់ ១៩
មាត្រា ៤៧.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការទូទាត់ ១៩
មាត្រា ៤៨.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ ១៩
មាត្រា ៤៩.. ពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ការសម្រេច
អាជ្ញាយុកាល..... ២០
មាត្រា ៥០.. ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់..... ២០
មាត្រា ៥១.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិកោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់..... ២០
មាត្រា ៥២.. អន្តរប្បញ្ញត្តិក្នុងករណីដែលវត្ថុជួលមានវិការ: ២០
មាត្រា ៥៣.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុ ២១
មាត្រា ៥៤.. ការធានាកាតព្វកិច្ចតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ២១
មាត្រា ៥៥.. ការចាត់ចែងអំពីការដាក់ធានា..... ២១
មាត្រា ៥៦.. ការចាត់ចែងអំពីកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាក់កោតប្រក្សក្សដែលមិនទាន់ចុះបញ្ជី.... ២២
មាត្រា ៥៧.. អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ជាអចលនវត្ថុ មានអត្ថិភាព ២២
មាត្រា ៥៨.. ការកំណត់ការធានាបំណុលអណ្តែតសាកល..... ២៣

មាត្រា ៥៩... ការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ២៣
មាត្រា ៦០... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ២៣
មាត្រា ៦១... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្តឹងជំទាស់ និងប្តឹងទាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ២៣
មាត្រា ៦២... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាអាទិ៍ ២៤
មាត្រា ៦៣... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា ២៤
មាត្រា ៦៤... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីលែងលះគ្នា ២៥
មាត្រា ៦៥... ការសន្មតបិតុភាព ជាអាទិ៍ ២៥
មាត្រា ៦៦... ការទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំ ២៦
មាត្រា ៦៧... សុំកូនដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ២៦
មាត្រា ៦៨... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំកូន ២៦
មាត្រា ៦៩... អំណាចមេបាត្រាយការលែងលះគ្នា ២៧
មាត្រា ៧០... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការសុំដកហូតអំណាចមេបា ជាអាទិ៍ ២៧
មាត្រា ៧១... ការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ២៧
ជំពូកទី ៦ ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ២៧
មាត្រា ៧២... គោលបំណងនៃជំពូកនេះ : ២៧
មាត្រា ៧៣... អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅមុនកាល
 បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៨
មាត្រា ៧៤... ការប្តូរទៅប្រតិបត្តិការដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៨
មាត្រា ៧៥... បញ្ញត្តិសន្មត ២៨
មាត្រា ៧៦... អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា
 និង ប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៩
មាត្រា ៧៧... ការការពារបុគ្គលសុចរិត ២៩
មាត្រា ៧៨... វិនិច្ឆ័យសេដ្ឋកិច្ច និងវិភាគសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រជាជន និងប្រជាជនចំនួនតិចនៃប្រទេសនានា ២៩
មាត្រា ៧៩... វិភាគសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រជាជនចំនួនតិចនៃប្រទេសនានា ២៩

Handwritten mark or signature

មាត្រា ៧៩. និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ស្តីពីកិច្ចសន្យា
និងការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា.....២៩

មាត្រា ៨០. វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់កូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១..... ៣០

មាត្រា ៨១. វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ៣២

មាត្រា ៨២. ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់..... ៣៦

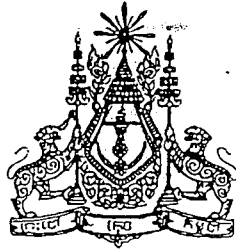
មាត្រា ៨៣. អានុភាពនៃច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ៣៦

ជំពូកទី ៨ អវសានប្បញ្ញត្តិ ៣៧

មាត្រា ៨៤. កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ៣៧

Handwritten signature or mark.

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ : ២២៧-ន.ស.ប.ប.ស.ប

សេចក្តីសម្រេច	
ច្បាប់	លេខ ៣២៩ ច ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ រោងចក្រ ២០
ប	បញ្ជូនទៅ.....

សេចក្តីសម្រេច

នៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ដែលជាការប្រមូលផ្តុំនូវបណ្តាច្បាប់ជាមូលដ្ឋាននៃនីតិវិធីកងទ័ព ត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភាកាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ៧ នីតិកាលទី ៣ និងព្រឹទ្ធសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ៤ នីតិកាលទី ២ និងដែលបានប្រកាសឱ្យប្រើតាមរយៈព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ។

នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានចែងអំពីសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានមួយចំនួនដែលទាក់ទងទៅនឹងជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្សនៅក្នុងសង្គម ក្នុងនោះមានចែងផងដែរអំពីសិទ្ធិបុគ្គល សិទ្ធិប្រក្សក្ស កិច្ចសន្យា កាតព្វកិច្ច បញ្ជានៃទំនាក់ទំនងញាតិនៅក្នុងសង្គមគ្រួសារ ព្រមទាំងទំនាក់ទំនងនៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដែលបានទទួលមរណភាពតាមរយៈរបបសន្តតិកម្ម។

ទោះបីជា ក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើរួចហើយក៏ដោយ នៅក្នុងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣០៥ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រម ជាអាទិ៍) ចែងថា ក្រមនេះត្រូវអនុវត្តចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ទំនាក់ទំនងរដ្ឋប្បវេណីនេះ មានភាពស្មុគស្មាញទាំងនៅក្នុងការបកស្រាយនិងទាំងនៅក្នុងការអនុវត្តជាមួយនឹងបណ្តាច្បាប់មួយចំនួន ដូចជា ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ស្តីពីកិច្ចសន្យា និងការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ច្បាប់ភូមិបាល និងច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា។

ដើម្បីធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិធម៌មាននានា ឲ្យមានភាពស៊ីចង្វាក់នៅក្នុងការអនុវត្ត និងដើម្បីឲ្យក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានអនុវត្ត សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានរៀបចំតាក់តែងឡើងដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ ដោយមានជំនួយពីទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុននៅក្នុងគោលដៅធានាស្ថិរភាពនៃទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិធម៌រដ្ឋប្បវេណី និងធានាឲ្យមានការអនុវត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវនូវបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីនេះមានទាំងអស់ ៨ ជំពូក និង ៨៤ មាត្រា ដែលមានខ្លឹមសារសង្ខេបដូចខាងក្រោម៖

- ជំពូកទី ១ : ស្តីពីបទប្បញ្ញត្តិទូទៅ មាន ០៥ មាត្រា ពីមាត្រា ១ ដល់មាត្រា ៥ ចែងអំពីគោលដៅគោលបំណង វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងគោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

• **ជំពូកទី ២ : ស្តីពីបញ្ញត្តិសារធាតុ** មាន ១២ មាត្រា ពីមាត្រា ៦ ដល់មាត្រា ១៧ ចែងអំពីការដាក់ ជូនបញ្ជីសារធាតុ ជាអាទិ៍ ទៅគុណភាព ការជូនដំណឹងអំពីការបង្ហាញឆន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ និងមន័យនៃ លិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត ការកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារកាវី និង សិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារកាវី ជាអាទិ៍។ នៅក្នុងជំពូកនេះ ក៏បានចែងផងដែរអំពី ការប្រកាស ជាសាធារណៈសិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិករនៃដី ភោគៈ ករណីដែលមានលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ អន្តរប្បញ្ញត្តិ និងអត្រាការប្រាក់ ដែលត្រូវបានកម្រិត ជាអាទិ៍។

• **ជំពូកទី ៣ : ស្តីពីការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល** មាន ០៨ មាត្រា ពីមាត្រា ១៤ ដល់មាត្រា ២៥ ចែងអំពី សមត្ថកិច្ច បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ព្រមទាំងពាក្យសុំចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល។ នៅក្នុងជំពូកនេះ បានចែងបន្ថែមអំពីការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍ ការបញ្ជាក់ ករណីលើកលែង ចំពោះការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការសាខា និងចែងអំពីប្រកាសដើម្បីកំណត់ទម្រង់នៃពាក្យសុំ ចំនួនសោហ៊ុយ និងបញ្ហា ផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល។

• **ជំពូកទី ៤ : ស្តីពីការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ** មាន ០៧ មាត្រា ពីមាត្រា ២៦ ដល់មាត្រា ៣២ ចែងអំពីសមត្ថកិច្ច បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ព្រមទាំង ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ នៅក្នុងជំពូកនេះ បានចែងបន្ថែមអំពីការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍ ការបញ្ជាក់ និងចែងអំពីប្រកាសដើម្បីកំណត់ទម្រង់នៃពាក្យសុំ ចំនួន សោហ៊ុយ និងបញ្ហាផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។

• **ជំពូកទី ៥ : ស្តីពីអន្តរប្បញ្ញត្តិ** មាន ៣៩ មាត្រា ពីមាត្រា ៣៣ ដល់មាត្រា ៧១ ចែងអំពី ការ អនុញ្ញាតឲ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម ការចាត់ចែង ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុន កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិក បញ្ញត្តិពិសេសអំពីពេលដែលនីតិបុគ្គល ត្រូវបានបង្កើត អាណត្តិសិទ្ធិប្រក្សក្សដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ការកាន់កាប់ ចលនវត្ថុតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ឧបាគមន៍តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អំឡុងពេលដែល សិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តមានអត្ថិភាព និងផលប៉ះពាល់ដែលត្រូវបានដាក់ធានា រ៉ាប់រង។

នៅក្នុងជំពូកនេះ ក៏បានចែងផងដែរអំពីអន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យនៅដែលត្រូវបាន ចុះបញ្ជី ការប្រាក់សមាស ការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច បញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់ ការទូទាត់ អាជ្ញាយុកាល នៃការរំលត់សិទ្ធិ កិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់ ករណីដែលវត្ថុជួលមានវិការៈ សេចក្តីចម្រើនដោយ ឥតហេតុ ការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការប្តឹងដំទាស់ និងការប្តឹងទាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍ អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាអាទិ៍ អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា នីតិវិធីលែងលះគ្នា ការដាក់ពាក្យសុំកូន និងការសុំដកហូតអំណាចមេបា ជាអាទិ៍។

បន្ថែមពីលើនេះ ជំពូកនេះ បានចែងអំពី ពេលចាប់ផ្តើមអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់ ការធានាកាតព្វកិច្ចតាំងពី មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ការចាត់ចែងអំពីការដាក់ធានា ការចាត់ចែង អំពីកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាក់ភោគ ប្រក្សក្សដែលមិនទាន់ចុះបញ្ជី អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ជាក់ ចលនវត្ថុមានអត្ថិភាព ការកំណត់ការធានា បំណុលអវិជ្ជាសាសន ការចាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ការសន្មតចិត្តភាព ជាអាទិ៍ ការទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំ សុំកូន ដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អំណាចមេបាប្រក្រាយការលែងលះគ្នា និងការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម។

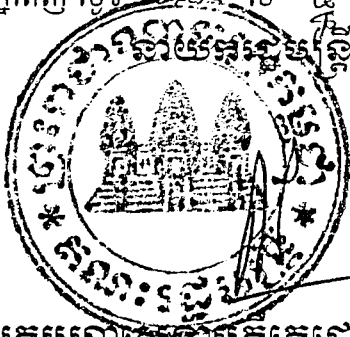
- ជំពូកទី ៦ : ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា មាន ០៦ មាត្រា ពីមាត្រា ៧២ ដល់មាត្រា ៧៧ ចែងអំពី គោលបំណង អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានាដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ការប្តូរប្រតិបត្តិការដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី បញ្ញត្តិសន្មត អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការ ដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា និងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ចែងអំពីការការពារបុគ្គលសុចរិត។

- ជំពូកទី ៧ : ស្តីពីការធ្វើវិសោធនកម្ម និងការធ្វើឱ្យនិរាករណ៍នូវច្បាប់ចម្រើន មាន ០៦ មាត្រា ពីមាត្រា ៧៨ ដល់មាត្រា ៨៣ ចែងអំពី ការធ្វើឱ្យនិរាករណ៍ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ស្តីពីកិច្ចសន្យា និងការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា ការធ្វើវិសោធនកម្មលើបញ្ញត្តិមួយចំនួននៃ ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ និងនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់ និងចែងអំពីអានុភាពនៃ ច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត។

- ជំពូកទី ៨ : ស្តីពីអវសានប្បញ្ញត្តិ មាន ០១ មាត្រា គឺមាត្រា ៨៤ ចែងអំពី កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើនេះ សូមរដ្ឋសភាមេត្តាពិនិត្យ និងអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ស្តីពីការ អនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុគ្រោះ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១._ គោលដៅ

ច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ (តទៅហៅថា "ក្រមរដ្ឋប្បវេណី") ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៣០៥ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង អំពីវិធានការអន្តរកាល និង ចំណុចចាំបាច់ផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៣០៥ នោះ ។

មាត្រា ២._ គោលបំណង

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណងធានាស្ថិរភាពនៃទំនាក់ទំនងគតិយុត្តផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និង ធានាឲ្យមានការអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវនូវបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៣._ វិសាលភាព

ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៤._ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥._ គោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

១-ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដែលកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ (តទៅហៅថា "កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត") ឡើយ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀត។ ប៉ុន្តែទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជា បន្តដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយនៅតែមានអត្ថិភាពក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតត្រឹមពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

Kse

២-អានុភាពដែលបានកើតឡើងដោយបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់នៃកម្ពុជានៅមុន កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវបានរារាំងឡើយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើក លែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៅក្នុងជំពូកទី ៥ (អន្តរបញ្ញត្តិ) នៃច្បាប់នេះ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងការយកក្រមរដ្ឋប្បវេណី មកអនុវត្តជាគោលការណ៍សមធម៌ ចំពោះបញ្ហាដែលកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ក្នុងករណី ពុំមានបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់ ដែលកំណត់អំពីបញ្ហានេះ ឬ ក្នុងករណីមិនដឹងច្បាស់ថា មានបញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់ ។

ជំពូកទី ២ បញ្ញត្តិសារពើភ័ណ្ឌ

មាត្រា ៦.- ការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ជាអាទិ៍ ទៅតុលាការ

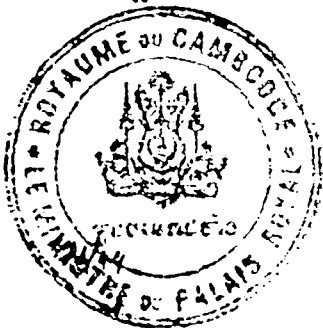
១-តុលាការដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៧២ (ករណីយកិច្ចធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពី ការស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិនីតិបុគ្គល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺជាសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទី កន្លែងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់នីតិបុគ្គល ។

២-តុលាការដែលទទួលការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌជាអាទិ៍ ពីនីតិបុគ្គល អាចស្រាវជ្រាវនីតិ- បុគ្គលនោះ បង្គាប់ឲ្យនីតិបុគ្គលនោះធ្វើនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៧៨ (ធនក្ស័យនៅក្នុងពេលជម្រះ បញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីភ្លាមៗ និង ធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់ផ្សេងទៀត ដើម្បីធ្វើការជម្រះបញ្ជីឲ្យបាន ឆាប់រហ័សនិងត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៧.- ការជូនដំណឹងអំពីការបង្ហាញឆន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ

១-ការបង្ហាញឆន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ អាចបញ្ជាក់បានដោយប្រើ "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការ បានទទួល" នៃលិខិតអនុសិដ្ឋដែលមាន "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល" និងឯកសារចម្លង នៃលិខិតដែលត្រូវបានចុះនិទ្ទេសដោយក្រឡាបញ្ជីតុលាការ តាមវិធីខាងក្រោម :

ក-អ្នកបង្ហាញឆន្ទៈត្រូវយកមកនូវលិខិតដែលនឹងត្រូវផ្ញើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋ ឯកសារ ចម្លងនៃលិខិតនេះ និងរូបមន្តនៃ "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល" ឲ្យក្រឡាបញ្ជីតុលាការ ។

ប្រសិនបើក្រឡាបញ្ជីតុលាការអាចធ្វើឯកសារចម្លងនៃលិខិតនោះដោយខ្លួនឯង ក្រឡាបញ្ជីតុលាការអាចលើកលែងឲ្យអ្នកបង្ហាញធន្នៈពីការបង្ហាញឯកសារចម្លងនៃលិខិតនោះបាន ។

ខ-ក្រឡាបញ្ជីតុលាការត្រូវ :

-ពិនិត្យ និង បញ្ជាក់ថា ឯកសារនោះពិតជាឯកសារចម្លងនៃលិខិតដែលនឹងត្រូវធ្វើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋ ឬ ធ្វើឯកសារចម្លងនៃលិខិតដែលនឹងត្រូវធ្វើជូនតាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋនោះ

-ដាក់លិខិតដើមនៅក្នុងស្រោមសំបុត្រ និងបិទស្រោមសំបុត្រនោះ

-ចុះលេខដូចគ្នា និងបោះត្រាផ្លូវការនៅរមែងទំព័រនៃឯកសារចម្លង ស្រោមសំបុត្រ និងរូបមន្តនៃ "ការផ្តល់ដំណឹងឆ្លើយតបពីការបានទទួល"

-ចុះនិទ្ទេសលើឯកសារចម្លងថា បានធ្វើតាមបែបបទខាងលើនេះ

-ប្រគល់ឯកសារទាំងនេះ ទៅអ្នកបង្ហាញធន្នៈ។

នៅពេលធ្វើនីតិវិធីខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីតុលាការត្រូវសរសេរថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ លេខ និង ឈ្មោះអ្នកបង្ហាញធន្នៈនៅក្នុងសៀវភៅ ។

គ-អ្នកបង្ហាញធន្នៈត្រូវធ្វើជូនឯកសារដើមដែលត្រូវបានដាក់ក្នុងស្រោមសំបុត្រ តាមបែបបទខាងលើនេះ តាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ។

២-ដើម្បីធ្វើនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អ្នកបង្ហាញធន្នៈត្រូវបង់ពន្ធដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ចំណូលពន្ធនេះ ត្រូវបង្វែរចូលទៅថវិការដ្ឋ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងវិធីបញ្ជាក់ផ្សេងទៀតឡើយ ។

មាត្រា ៨._ និយមន័យនៃលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ

"លិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ" ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា ៤៥៩ (ឧបាទេសកម្មដោយការសង) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥០៣ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃអនុប្បទានសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៨៤១ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥០៣ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃអនុប្បទានសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានកំណត់ឈ្មោះ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២

Kst

នៃមាត្រា ៤៥៩ (ឧបទេសកម្មដោយការសង) និង មាត្រា ៥១៣ (ការបង្កើតអនុប្បទានឋានៈក្នុងកិច្ចសន្យា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅលើលិខិតខាងក្រោម :

ក-លិខិតយថាភូត ។

ចំពោះលិខិតយថាភូត កាលបរិច្ឆេទនៃការធ្វើលិខិតនោះ ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ ។

ខ-លិខិតឯកជនដែលសារការី ឬ ក្រឡាបញ្ជីគុណការចុះនិទ្ទេសអំពីកាលបរិច្ឆេទដែលខ្លួនត្រូវបានបង្ហាញលិខិតឯកជននេះ និង ចុះហត្ថលេខា ។

ក្នុងករណីនេះ កាលបរិច្ឆេទនោះត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ ។

គ-លិខិតឯកជនដែលមានជនណាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលបានចុះហត្ថលេខាលើលិខិតនោះ បានទទួលមរណភាព។

ក្នុងករណីនេះ ថ្ងៃដែលជននោះទទួលមរណភាព ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ។

ឃ-លិខិតឯកជនដែលត្រូវបានយកជាអាគតដ្ឋាន នៅក្នុងលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ ។

ក្នុងករណីនេះ កាលបរិច្ឆេទនៅក្នុងលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរនោះ ត្រូវក្លាយជាកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរសម្រាប់លិខិតឯកជនដែលត្រូវបានយកជាអាគតដ្ឋាននោះ។

មាត្រា ៩.- អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត

“លិខិតយថាភូត” ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតខាងក្រោម :

ក-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា៣៣៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាដោយសំណើ និងស្វ័យការ) មាត្រា ៥១៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាលក់ទិញ) និង មាត្រា ៨៦២ (អានុភាពនៃការចាត់ចែងហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយសារការី ឬ លិខិតឯកជនដែលសារការីចុះនិទ្ទេសថា លិខិតនោះមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាក្រោយពេលខ្លួនបញ្ជាក់ថា លិខិតនោះមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៣៦ (ការបង្កើតកិច្ចសន្យាដោយសំណើ និងស្វ័យការ) និងមាត្រា៨៦២ (អានុភាពនៃការចាត់ចែងហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី លិខិតដែលមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចធ្វើឡើង ដើម្បីធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីក៏ជាលិខិតយថាភូតដែរ ។

ខ-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៨៤៥ (ការតាំងនៃហ៊ីប៉ូតែក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែលមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចធ្វើឡើងដើម្បីធ្វើនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី ។

Ksi

ត-លិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១១៧២ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាសាក្សី ជាអាទិ៍) មាត្រា ១១៧៣ (មរតកសាសន៍ដោយលិខិតយថាភូត) និង មាត្រា ១១៨១ (បទប្បញ្ញត្តិពិសេស ចំពោះមរតកសាសន៍របស់ជនជាតិខ្មែរដែលរស់នៅបរទេស) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើលិខិតដែល ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសារការី ឬ កុងស៊ុលតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានីមួយៗ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១០._ ការកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី

១-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ដែលត្រូវទទួលបន្ទុកកិច្ច- ការសារការីជាបណ្តោះអាសន្នតាមតម្រូវការចាំបាច់ នៅក្នុងអំឡុងពេលរហូតដល់មានការកំណត់ផ្សេង នៅក្នុងច្បាប់មិនលើសពី ២ នាក់ នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចនៃសាលាដំបូង ក្នុងចំណោមចៅក្រម ព្រះរាជ- អាជ្ញា ឬ ឥស្សរជនជាមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ ដែលមានបទពិសោធន៍ការងារផ្នែកវិស័យច្បាប់ និង មាន សញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រចាប់ពីបរិញ្ញាបត្រឡើងទៅ ។

២-ចៅក្រមដែលត្រូវបានកំណត់ជាមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវបានចាត់ទុកថា មាន ហេតុនៃការដកហូតសមត្ថកិច្ចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៧ (ការដកហូតចៅក្រមពី សមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះរឿងក្តីដែលខ្លួនបានចាត់ចែងកិច្ចការសារការី ។

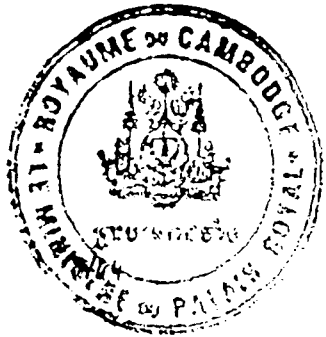
៣-ចំពោះសារការី និងមន្ទីរសារការីដែលបានតែងតាំងនិងបង្កើតឡើងមុនច្បាប់នេះ ត្រូវបន្តមាន សមត្ថកិច្ចចំពោះកិច្ចការសារការីស្របតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ជាធរមាន ។

មាត្រា ១១._ សិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ជារាជធានី

១-មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវធ្វើកិច្ចការរបស់សារការី ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់នេះ ដូចជាការផ្តល់សេចក្តីបញ្ជាក់លើលក្ខន្តិកៈ ការធ្វើលិខិតយថាភូត ជាអាទិ៍ ជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ដើម្បីធ្វើលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩ (អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត) នៃច្បាប់នេះ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ត្រូវពិនិត្យ និង បញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់ភាគីដោយសាក្សី ឬ សំបុត្រ កំណើត ឬ សំបុត្របញ្ជាក់កំណើត ហើយក្រៅពីនេះត្រូវធ្វើការចាត់ចែងដែលកំណត់ក្នុងប្រកាសរបស់ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

៣-បុគ្គលដែលប្រើប្រាស់សេវារបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌ ទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបង់ពន្ធ ។ ចំណូលពន្ធនេះត្រូវបង្វែរចូលទៅថវិការដ្ឋ ។

Kist

៤-ការបង្កើតលិខិតយថាភូត ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ការប្រគល់ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ដែលមានអានុភាពដូចគ្នានឹងច្បាប់ដើមនៃលិខិតយថាភូត និងចំណុចចាំបាច់ផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

៥-ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១២.- ការប្រកាសជាសាធារណៈ

១-ការប្រកាសជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៩១ (កម្មសិទ្ធិវត្ថុបាត់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌដដែលនោះ ដោយវិធីបិទប្រកាសដែលសរសេរអំពីប្រភេទ និង លក្ខណៈនៃវត្ថុរើស ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទ និង ទីកន្លែងដែលរើសវត្ថុនោះនៅកន្លែងបិទប្រកាសរបស់ប៉ុស្តិ៍នគរបាលនោះ ។

២-ការប្រកាសជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១២៨១ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និង ការដាស់តឿន) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១២៩១ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រង) មាត្រា ១២៩៦ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និង ការដាស់តឿនចំពោះម្ចាស់បំណុលជាអាទិ៍) ឬ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១២៩៧ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ ស្វែងរកសន្តិជន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងដោយបិទប្រកាសរបស់តុលាការ និងការចុះក្នុងព្រឹត្តិបត្ររបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១៣.- សិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិករលើដី

១-ចំពោះកម្មសិទ្ធិលើដី ការប្រើប្រាស់ និងការអាស្រ័យផលវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិ ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៣៨ (និយមន័យនៃកម្មសិទ្ធិ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវរួមបញ្ចូលការរៀបចំ ឬ ការកែប្រែដោយសេរីនូវប្រភេទ និងរចនាសម្ព័ន្ធដើមនៃដី ស្របតាមការប្រើប្រាស់ដែលកម្មសិទ្ធិករចង់ធ្វើតាមការកំណត់នៃច្បាប់ និង បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ។

២-ត្រូវចាត់ទុកជាការកែប្រែនូវប្រភេទ ឬ រចនាសម្ព័ន្ធដើមនៃដី ចំពោះការអនុវត្តកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មានការគាស់រានដី ការកាប់ព្រៃឈើ ការដាំដំណាំលើដីនោះ ការចាក់បំពេញដី ការឈូសពង្រាបភ្នំ ការដឹកយកដីចេញ ការដឹកអណ្តូងរ៉ែ ឬ កន្លែងយកថ្ម ការរៀបចំ ឬ ការធ្វើឲ្យស្ងួតដែនវារីជាតិ ការរៀបចំដីកសិកម្មទៅជាដីប្រជុំជន ការបង្កើតតំបន់ឧស្សាហកម្ម និង ការបង្កើតទីតាំងរោងចក្រ ជាអាទិ៍ ។

Handwritten mark or signature

មាត្រា ១៤.- កោត:

១-ចំពោះដីដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវបានចេញ ក្រៅពីត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ភូមិបាលដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០១/១៤ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០១ (តទៅហៅថា "ច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១") និង មាត្រា ២៤២ (ការការពារកោតអចលនវត្ថុដែលមានប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះដីនោះ ដោយចាត់ទុកថាកោតដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីនោះ ត្រូវបានចេញជាកម្មសិទ្ធិ លើកលែងតែបញ្ញត្តិនោះមានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈកោតនោះ ។

២-បុគ្គលដែលទទួលបានការចេញប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ឬ អនុប្បទានិករបស់បុគ្គលនោះ អាចបង្កើតសិទ្ធិប្រគល់ ប្រើប្រាស់ និង អាស្រ័យផល ឬ សិទ្ធិប្រតិភោគប្រគល់បាន ដោយអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១៥.- ករណីលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ

១-ក្នុងករណីដែលបុគ្គលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៤ (កោតៈ) ខាងលើនេះ បានធ្វើលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិលើដី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១ សិទ្ធិដែលត្រូវបានបង្កើតលើដីនោះ មុនពេលលទ្ធកម្មនោះ ត្រូវក្លាយទៅជាសិទ្ធិដែលយកកម្មសិទ្ធិលើដីនោះ ឬ ដីដដែលជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិនោះមកធ្វើជាកម្មវត្ថុ ។

២-ក្នុងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើបញ្ហាអំពីអំឡុងពេលកើតឡើង ចំពោះសិទ្ធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អំឡុងពេលត្រូវគណនា ចាប់ពីពេលដែលសិទ្ធិនោះត្រូវបានបង្កើតជាដំបូង ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះអាជ្ញាយុកាលនៃលទ្ធកម្មអំឡុងពេលនោះ ត្រូវគណនាចាប់ពីពេលដែលដីដែលនឹងត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មនោះ បានក្លាយទៅជាកម្មវត្ថុនៃកម្មសិទ្ធិ ។

មាត្រា ១៦.- អន្តរប្បញ្ញត្តិ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៨ (អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រគល់ដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) បញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៤១ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តមានអត្ថិភាព) ដល់មាត្រា ៤៣ (អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និង សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវ

Handwritten mark

បានចុះបញ្ជី) និង បញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៥៤ (ការធានាកាតព្វកិច្ច តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) ដល់មាត្រា ៥៧ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ជាអចលនវត្ថុមានអត្ថិភាព) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមក អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីដែលប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ ប្រើប្រាស់ដីធ្លី ត្រូវបានចេញនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ១៧.- អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ជាអាទិ៍

១-អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិត ការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រឹមអត្រាចាប់ពី ១០ (ដប់) ភាគរយទៅ ៣០ (សាមសិប) ភាគរយក្នុង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ។

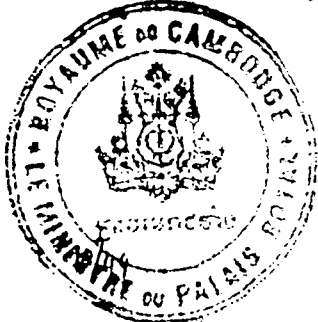
២-ចំពោះការព្រមព្រៀងអំពីការកំណត់ជាមុននូវចំនួននៃសំណង ក្នុងករណីមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ក្នុងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិកោគដែលមានកម្មវត្ថុជាប្រាក់ ប្រសិនបើផលចែកនៃចំនួនប្រាក់សំណងការខូចខាត ដែលបានកំណត់មុន នោះជាមួយនឹងប្រាក់ដើម លើសពីអត្រាដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ ភាគដែលលើសនោះត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

៣-ប្រកាសខាងលើអាចកំណត់អត្រាដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើបាន ត្រឹមទំហំពី ១,២ ទៅ ២ ដង នៃអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

៤-កថាខណ្ឌទី ៣ និង កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីកូនបំណុលដែលបានបង់ផ្នែកលើស ដែលកំណត់ក្នុង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើ ត្រូវអនុវត្តចំពោះប្រាក់ធានាសំណងក្នុង ករណីបំពានកិច្ចសន្យា ដោយចាត់ទុកថា ប្រាក់ធានានោះជាការកំណត់ជាមុននូវចំនួននៃសំណងក្នុង កម្រិតនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ។

៦-ក្នុងករណីមិនមានការសន្យាពិសេសណាមួយស្តីពីប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការយឺត យ៉ាវក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ក្នុងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិកោគដែលមានកម្មវត្ថុជាប្រាក់ដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការ ប្រាក់ បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ និង មាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវអនុវត្តចំពោះ ប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការយឺតយ៉ាវ ដោយចាត់ទុកថា ប្រាក់សំណងការខូចខាតចំពោះការយឺត

Nh

យ៉ាងនោះជាការប្រាក់ ក្នុងកម្រិតនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ និង មាត្រា ៥៨៥ (ការកម្រិតការប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនោះ ។

ជំពូកទី ៣
ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

មាត្រា ១៨._ សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

១-កិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

២-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ។ បញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវរក្សាទុកនៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១៩._ វេយបទ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

បែបបទ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២០._ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល

១-ពាក្យសុំចុះបញ្ជីត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

២-ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥០ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវសរសេរចូលទៅក្នុងពាក្យសុំ ហើយអ្នកតំណាងរបស់សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលនឹងត្រូវក្លាយទៅជានីតិបុគ្គលត្រូវចុះបញ្ជី។ ពាក្យសុំ ត្រូវសរសេរចូលផងដែរនូវចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៨៧ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និង អំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ឬចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១០២ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និង អំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត ឬ ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១១៥ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី និង អំឡុងពេលចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើជាមូលនិធិ ។

៣-ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវលក្ខន្តិកៈ លិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ក្នុងករណីជាមូលនិធិ និងឯកសារផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២១._ ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី

មន្ត្រីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៨ (សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល) នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីឲ្យនីតិបុគ្គលណាមួយបានទេ រហូតទាល់តែអាចបញ្ជាក់បានថា ពាក្យសុំនោះត្រឹមត្រូវតាម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២២._ ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជានាទី

១-ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរនូវចំណុចដែលបានសរសេរចូលនៅពេលចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល អ្នកកំណត់នីតិបុគ្គលត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។

២-ប្រសិនបើនីតិបុគ្គលត្រូវបានរំលាយ អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៧០ (ការចុះបញ្ជីអំពីអ្នកជម្រះបញ្ជី និងការរំលាយ) និង មាត្រា ៨០ (ការចុះបញ្ជីអំពីការបញ្ចប់ការជម្រះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

៣-ចំណុចដែលត្រូវសរសេរចូលក្នុងពាក្យសុំ និង ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំសម្រាប់ការដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

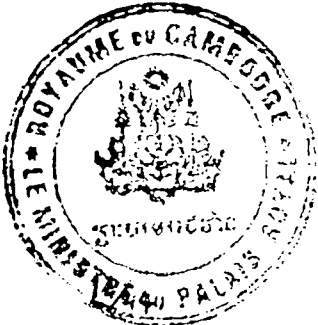
មាត្រា ២៣._ ការបញ្ជាក់

១-បុគ្គលណាក៏ដោយ ក៏អាចសុំឲ្យធ្វើការបញ្ជាក់ ចំពោះចំណុចដែលបានចុះ ឬ មិនបានចុះនៅក្នុងបញ្ជីនីតិបុគ្គលបានដែរ ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ ។

២-បុគ្គលដែលមានផលប្រយោជន៍អាចទាមទារមើលពាក្យសុំ និងឯកសារភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំនោះបាន ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ ។

មាត្រា ២៤._ ករណីលើកលែងចំពោះការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការសាខា

ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃជំពូកទី ២ (នីតិបុគ្គល) ក្នុងគន្ថីទី ២ ស្តីពីបុគ្គលនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ការចុះបញ្ជីដែលត្រូវធ្វើឡើងនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃនីតិបុគ្គល ត្រូវធ្វើនៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ហើយមិនចាំបាច់ដាក់ពាក្យសុំដើម្បីចុះបញ្ជីនៅទីតាំងនៃទីស្នាក់ការសាខានៃនីតិបុគ្គលទេ រហូតដល់ពេលមានការកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់ ។

Handwritten signature or mark

មាត្រា ២៥._ ការប្រគល់សិទ្ធិប្រែប្រួលរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស

ទម្រង់នៃពាក្យសុំ និង បញ្ហាផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

ចំនួនសោហ៊ុយត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៤

ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

មាត្រា ២៦._ សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

១-កិច្ចការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ច របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។

២-រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ។ បញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធត្រូវរក្សាទុកនៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២៧._ វេយបទ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

វេយបទ និង ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២៨._ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ

១-ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ត្រូវធ្វើរួមគ្នា និងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយប្តីប្រពន្ធ ឬដោយបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

២-ពាក្យសុំត្រូវសរសេរចូលនូវឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ កាលបរិច្ឆេទចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធ ខ្លឹមសារនៃកិច្ចសន្យានោះ និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

៣-ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិម្តីប្រពន្ធជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និង ឯកសារផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

Handwritten mark

មាត្រា ២៩._ ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី

មន្ត្រីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៦ (សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ) នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានទេ រហូតទាល់តែអាចបញ្ជាក់បានថា ពាក្យសុំនោះត្រឹមត្រូវតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣០._ ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍

១-ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរនូវចំណុចដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឬ បុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។

២-ប្រសិនបើប្តីប្រពន្ធបានរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាបានរំលាយកំដាប់ពាក្យប្តីប្រពន្ធ ឬ បុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នានោះ ត្រូវដាក់ពាក្យលុបចោលការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធជាមួយគ្នា ។

៣-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះក៏ដោយ ជនដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះអាចដាក់ពាក្យសុំលុបចោលការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធតែឯកឯងបាន ប្រសិនបើមានហេតុដូចតទៅនេះ :

- ក-ប្រសិនបើសហព័ទ្ធណាម្នាក់បានស្លាប់ គឺ សហព័ទ្ធដែលនៅរស់ ។
- ខ-ប្រសិនបើមានសេចក្តីសម្រេចអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីការំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានចូលជាស្ថាពរ គឺ អតីតសហព័ទ្ធណាម្នាក់ ។
- គ-ប្រសិនបើតុលាការបានសម្រេចសេចក្តីអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងហើយសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរ គឺ អតីតសហព័ទ្ធណាម្នាក់ ។
- ឃ-ប្រសិនបើហេតុការណ៍ដែលរំលាយកំដាប់ពាក្យ ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយជាក់លាក់ នៅក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរ ដែលសម្រេចអំពីការទាមទារដោយផ្អែកលើហេតុការណ៍រំលាយកំដាប់ពាក្យ គឺ ភាគីណាម្នាក់ ។

Kir

៤-ចំណុចដែលត្រូវសរសេរចូលក្នុងពាក្យសុំ និង ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំ សម្រាប់ ការដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ៣១.- ការបញ្ជាក់

បុគ្គលណាក៏ដោយ ក៏អាចសុំឲ្យធ្វើការបញ្ជាក់ចំពោះចំណុចដែលបានចុះ ឬ មិនបានចុះនៅក្នុង បញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានដែរ ដោយត្រូវបង់សោហ៊ុយ ។

មាត្រា ៣២.- ការប្រគល់សិទ្ធិឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើប្រកាស

ទម្រង់នៃពាក្យសុំ ការបញ្ជាក់ និង បញ្ហាផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យា ទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

ចំនួនសោហ៊ុយត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និង រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៥

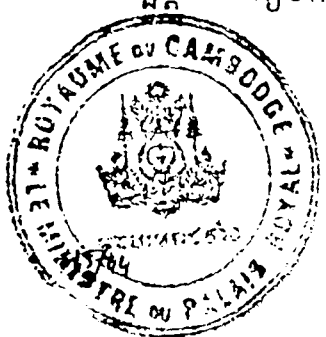
អនុប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៣.- ការអនុញ្ញាតឱ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម

ការអនុញ្ញាតឱ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម ដោយអ្នកមានអំណាចមេបា ដែលបានធ្វើឡើងមុន កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាការអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្មដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌ ទី ១ នៃមាត្រា ២០ (អនីតិជនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្ម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៣៤.- ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពសំខាន់ ពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-សាជីវកម្មដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិឯករាជ្យមានតម្លៃមិនតិចជាង ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ហើយដែលជាសាជីវកម្មមានគោលបំណងមិនទាញយកចំណេញ ឬ មូលនិធិដែលមានទ្រព្យ សម្បត្តិឯករាជ្យមានតម្លៃ មិនតិចជាង ២០០.០០០.០០០ (ពីររយលាន) រៀល ហើយដែលជាមូលនិធិ

Handwritten mark

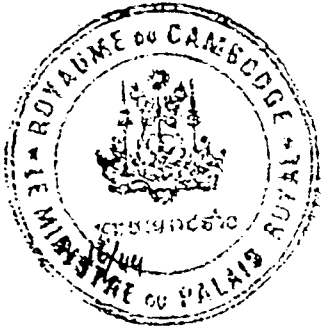
មានគោលបំណងបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធី ដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះទៅ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះសាជីវកម្មដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិឯករាជ្យ មានតម្លៃតិចជាង ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ហើយដែលត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលសាជីវកម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០១ (ការ បង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

២-ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្មដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលសាជីវ- កម្មទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៨២ (ការបង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងសាជីវកម្មនោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រាដដែល និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយសមាជិក ហើយចាំបាច់មានការទទួល សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះ ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៣-ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្មដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលសាជីវ- កម្មទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០១ (ការបង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងសាជីវកម្មនោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រាដដែល និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយសមាជិក ហើយចាំបាច់មានការទទួល សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៤-ក្នុងករណីដែលមូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវនឹងនីតិបុគ្គលមូល- និធិដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១១០ (ការបង្កើត និង លក្ខន្តិកៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អ្នកតំណាងមូលនិធិ នោះ ត្រូវធ្វើឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រាដដែល និង ចំណុចផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ដោយអ្នកដែលបានធ្វើវិភាគទានទ្រព្យសម្បត្តិ និង ត្រូវទទួល សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការីចំពោះឯកសារនេះ ហើយចាំបាច់ដាក់ជូនឯកសារនោះ ទៅស្ថាប័នដែលមាន សមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ និង ទទួលការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័ននោះ ក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ ចាប់ ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើឃើញថា ឯកសារនោះ មានភាពផ្ទុយនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ឬ យល់ឃើញថាចាំបាច់សម្រាប់ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈនោះ ស្ថាប័ន ដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ចាំបាច់ត្រូវបង្គាប់ឱ្យកែប្រែឯកសារនោះ ។

៥-ឯកសារដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ត្រូវមានអានុភាព ជាលក្ខន្តិកៈ ចាប់ពីពេលទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ។

Handwritten mark or signature

៦-សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យ ឬ ដោយប្រកាស នៅមុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត ក្នុងទំហំនៃការអនុវត្តចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ដោយសារការី ឬ ការអនុញ្ញាតដោយស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៥.- ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជារាជី

១-ក្នុងករណីដែលអ្នកកំណត់សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) ខាងលើនេះ បានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬ ការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រាដដែលនេះ សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិ នោះចាំបាច់ត្រូវចុះបញ្ជីអំពីចំណុចខាងក្រោមនេះ នៅក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ :

ក-ចំណុចដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៥០ (ចំណុចដែលត្រូវចុះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ខ-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីសំណាក់ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យ ។

២-អំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលលិខិតបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីបញ្ជាក់ពីសារការី ឬ ថ្ងៃដែលលិខិតអនុញ្ញាតបានមកដល់ ។

មាត្រា ៣៦.- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ បញ្ជីរាយនាមសមាជិក

ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) នៃច្បាប់នេះ គ្មានបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិកទេ សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិនោះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើបញ្ជីនោះដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយត្រូវទុកបញ្ជីនោះនៅទីស្នាក់ការនីមួយៗ ។

មាត្រា ៣៧.- បញ្ញត្តិសិសេសអំពីពេលវេលានៃលិខិតបុគ្គលត្រូវបានបង្កើត

ក្នុងករណីដែលសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤ (ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត) នៃច្បាប់នេះ បានអនុវត្ត

Handwritten mark or signature

នីតិវិធីដែលកំណត់ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រាដដែល និង នៅក្នុងមាត្រា ៣៥ (ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តជាអាទិ៍) នៃច្បាប់នេះ មុនកាលបរិច្ឆេទដែលកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិទាំងនោះ សាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាមាននីតិបុគ្គលភាពដោយប្រតិសកម្មតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៨._ អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រក្សក្សរដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

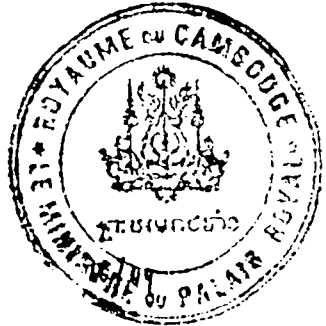
១-សិទ្ធិប្រក្សក្សរដែលកំណត់ក្នុងគន្លឹះទី ៣ ស្តីពីសិទ្ធិប្រក្សក្សរនៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ទោះបីសិទ្ធិប្រក្សក្សរនោះ បានកើតឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏មានអានុភាពដូចដែលកំណត់ក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែរ ។

២-សិទ្ធិជួលរយៈពេលវែង ផលុបភោគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ឬ សេវភាពកើតពីការព្រមព្រៀង ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ មុនពេលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៨០ (ការធ្វើវិសោធនកម្មលើបញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ផលុបភោគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ឬ សេវភាព ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ក្នុងករណីនេះ អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិទាំងនោះ មានអត្ថិភាព ត្រូវគណនាចាប់ពីថ្ងៃដែលសិទ្ធិនោះត្រូវបានបង្កើតដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ។

មាត្រា ៣៩._ ការកាន់កាប់ចលនវត្ថុតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ប្រសិនបើជនដែលកាន់កាប់ចលនវត្ថុ តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បំពេញលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុច្ឆរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ជននោះត្រូវទទួលសិទ្ធិ ដែលអាចអនុវត្តលើចលនវត្ថុនោះនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះអានុភាពនៃកិច្ចសន្យាធ្វើអនុប្បទានកម្មសិទ្ធិ ត្រឹមកម្រិតនៃការអនុវត្តមាត្រា ១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុច្ឆរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណីតែប៉ុណ្ណោះ ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងក្នុងការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៩៤ (អនុប្បទាននូវវត្ថុ លួច ឬ វត្ថុបាត់) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ។

kol

មាត្រា ៤០.- ឧបាសម័ត្តកំណត់មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ជនដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដែលអាចធ្វើលទ្ធកម្មលើកម្មសិទ្ធិ បើយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩៨ (ការជាប់គ្នា ការលាយច្របល់គ្នានៃចលនវត្ថុ) ឬ មាត្រា ១៩៩ (ការកែច្នៃចលនវត្ថុ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឯកត្តជន ឬ ម្ចាស់នៃកម្មសិទ្ធិអវិភាគ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះ មិនរារាំងសិទ្ធិដែលគតិយជនបានធ្វើលទ្ធកម្មដោយត្រឹមត្រូវឡើយ ។

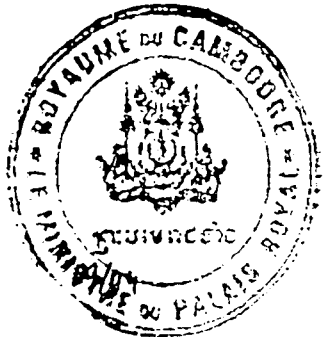
២-ជនដែលបាត់បង់សិទ្ធិ ដោយសារអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចទាមទារប្រាក់សំណង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២០១ (ឧបាសម័ត្ត និង សិទ្ធិទាមទារប្រាក់សំណង) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៤១.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងកំណត់មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត មានអត្ថិភាព

ចំពោះពោះសិទ្ធិជួលចំរយៈពេលវែងដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ហើយដែលអំឡុងពេលនៅសល់មានលើសពី ៥០ (ហាសិប) ឆ្នាំ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៤៧ (អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ មានអត្ថិភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិនោះត្រូវមានអត្ថិភាពក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ ដោយការព្រមព្រៀងដែរ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងដែលអំឡុងពេលនៅសល់ មានលើសពី ៩៩ (កៅសិបប្រាំបួន) ឆ្នាំ វិញ អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិនោះមានអត្ថិភាព ត្រូវកំណត់ជា ៩៩ (កៅសិបប្រាំបួន) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤២.- ផលុបភោគដែលត្រូវបានដាក់ធានារ៉ាប់រង

ចំពោះផលុបភោគដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដោយផ្អែកលើច្បាប់ ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ហើយវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃផលុបភោគនោះបានដាក់ធានារ៉ាប់រង ក្នុងករណីដែល កម្មវត្ថុនោះត្រូវវិនាស ដោយករណីប្រធានសក្តិ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការធានារ៉ាប់រងដោយបុព្វលាភ ធានារ៉ាប់រងដែលបានបង់នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយបើកម្មសិទ្ធិករ ឬ ផលុបភោគីបានទទួលថ្លៃ

Handwritten signature or mark.

ធានារ៉ាប់រង នោះភាគីម្ខាងទៀតអាចទាមទារ ឲ្យជួសជុល ឬ សាងសង់ឡើងវិញនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះ ដោយយកថ្លៃធានារ៉ាប់រងនោះបាន ទោះបីនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និង សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលក្រុមបាន ចុះបញ្ជី

ប្រសិនបើសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវបានបង្កើតដោយផ្អែកលើច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវបានចុះបញ្ជី ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១២០ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣៩ នៃច្បាប់ដដែល ទោះបីមាន បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៧៧ (លក្ខខណ្ឌ តាំងនៃសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិអាស្រ័យនៅ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ ដោយ ហើយទោះបីមិនប្រើប្រាស់ ឬអាស្រ័យនៅជាក់ស្តែងក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិនោះអាចតាំងចំពោះតតិយ- ជនបានដែរ ។

មាត្រា ៤៤.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រាក់សមាស

១-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣១៩ (ការប្រាក់សមាស) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះការប្រាក់ដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-ចំពោះការអនុវត្តកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥៨៦ (ពេលវេលានៃការបង់ការប្រាក់ និងការប្រាក់ សមាសដែលកំណត់ដោយច្បាប់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាង លើនេះ ។

មាត្រា ៤៥.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច

១-ប្រសិនបើបុគ្គលដែលបានទទួលបន្ទុកកាតព្វកិច្ចតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត មិនអនុវត្ត កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បុគ្គលនោះត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការមិន អនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់ បំណុលប្រកែកមិនទទួលនូវការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ឬមិនអាចទទួលការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបាន ។

Handwritten mark or signature

៣-ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវបានអនុវត្តនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការទទួលខុសត្រូវក្នុងការធានា នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ ។

មាត្រា ៤៦.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីបញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់

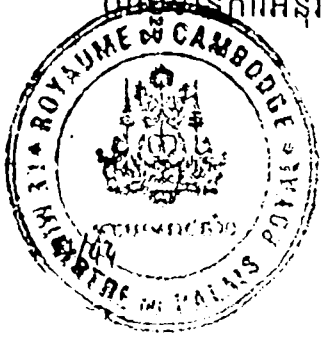
ក្នុងករណីដែលបុគ្គលទទួលបន្ទុកកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងឲ្យសងជាប្រាក់ មិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះ តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៩៩ (បញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាសំណងនៃការខូចខាតដែលកើតឡើងនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៧.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីការទូទាត់

- ១-ទោះបីកាតព្វកិច្ចបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏អាចរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចនោះដោយការទូទាត់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានដែរ ។
- ២-ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចទាំងសងខាងស្របនឹងលក្ខខណ្ឌទូទាត់ទៅវិញទៅមកតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អានុភាពនៃការរលត់កាតព្វកិច្ចដោយការទូទាត់ ត្រូវកើតឡើងដោយប្រតិសកម្មមកដល់ត្រឹមកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៨.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ

- ១-បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមិនទាន់រលត់ដោយអាជ្ញាយុកាល មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។
- ២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើក៏ដោយ ប្រសិនបើអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិដែលបានចាប់ផ្តើមគិតមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តវែងជាងអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុល ដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី សិទ្ធិលើបំណុលនោះ មិនត្រូវផុតអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ រហូតដល់ពេលផុតអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ ឬបទដ្ឋានគតិយុត្តកន្លងមក ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលអំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលដែលនៅសល់នោះ វែងជាងអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុលដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នោះបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តនោះទៅ ។

Handwritten mark or signature

៣-ចំពោះសិទ្ធិដែលគ្មានកំណត់អំឡុងពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាល
នៃការរំលត់សិទ្ធិលើបំណុលនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដោយគណនាពីកាលបរិច្ឆេទនៃ
ការអនុវត្ត ។

**មាត្រា ៤៩.- ពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និង ការ
បង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល**

ក្នុងករណីដែលបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៨ (អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ) ខាងលើ
នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល នៅក្នុង
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥០.- ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៨ (អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ) និង មាត្រា ៤៩ (ពេលចាប់
ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និង ការបង្កង់ការសម្រេចអាជ្ញាយុកាល) ខាងលើនេះ
ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់ដែលគ្មានលក្ខណៈជាអំឡុង
ពេលនៃអាជ្ញាយុកាល ។

មាត្រា ៥១.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយគ្មានការប្រាក់

ក្នុងករណីដែលអ្នកខ្ចីនៃកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយគ្មានការប្រាក់ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុន
កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានទទួលមណោភាព នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌ
ទី២ នៃមាត្រា ៦១ នៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច ចុះនៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៨៨ ស្តីពីកិច្ចសន្យា
និង ការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា (តទៅហៅថា "ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច") មិនត្រូវយកមក
អនុវត្តឡើយ ។

មាត្រា ៥២.- អន្តរបញ្ញត្តិក្នុងករណីដែលវត្តមានមានវិការ:

១-ក្នុងករណីដែលភតិសន្យាដែលបានធ្វើឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នៅតែមានអត្ថិភាព
ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តនេះ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភតិបតីចំពោះវិការ:
នៃវត្តជួល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះភតិសន្យានោះ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអំឡុង
ពេលដែលកំណត់ក្នុង កថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភតិបតីចំពោះវិការ:នៃវត្ត

ជួល) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី បានចាប់ផ្តើមមានដំណើរការមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត អំឡុងពេលនោះ គឺ ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដោយគណនាចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី៦ នៃមាត្រា៦០៥ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភតិបតី ចំពោះវិការៈនៃវត្តជួល) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបានកន្លងផុត ១ (មួយ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៣.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៤១ (ការផ្តល់តារាងកាលិកដោយមូលហេតុខុសច្បាប់) នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៤.- ការធានាការព្យាបាលសុខភាពសម្រាប់បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

១-ទោះបីជាសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សដែលកំណត់ក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណី បានកើតឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សនោះ មានអានុភាពដូចដែលកំណត់ក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណីដែរ នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-សិទ្ធិលើការបញ្ជា ឬ ហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើច្បាប់កូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវចាត់ទុកថាជាសិទ្ធិលើការបញ្ជា ឬ ហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

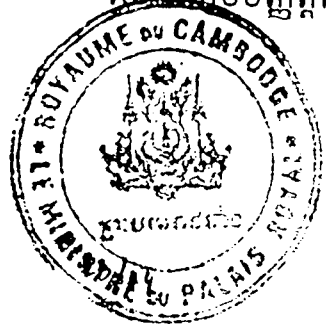
៣-ការបញ្ជាសិទ្ធិដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយដែលអាចតតាំងចំពោះកូនបំណុលទី៣ ឬ តតិយជនផ្សេងទៀត តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ក៏អាចតតាំងចំពោះកូនបំណុលទី ៣ ឬ តតិយជនផ្សេងទៀតក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបានដែរ ។

៤-ការបញ្ជាចលនវត្ថុ ដោយផ្អែកលើក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ៣៨ ក្រ.ច ត្រូវចាត់ទុកថាជាសិទ្ធិលើការបញ្ជា ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៥.- ការចាត់ចែងអំពីការដាក់ធានា

១-ការដាក់ធានា ដោយផ្អែកលើច្បាប់កូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវចាត់ទុកជាហ៊ីប៉ូតែក ដោយផ្អែកលើក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-ការចុះបញ្ជីអំពីការដាក់ធានា ត្រូវចាត់ទុកជាការចុះបញ្ជីហ៊ីប៉ូតែកដែលត្រូវបានចាត់ទុកដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនរារាំងភាគីក្នុងការចុះបញ្ជីហ៊ីប៉ូតែក

Asst

ដោយលុបចោលការចុះបញ្ជីអំពីការដាក់ធានា ។

៣-ម្ចាស់សិទ្ធិលើការដាក់ធានា ត្រូវប្រគល់នូវប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិទៅអ្នកបង្កើតវិញ្ញា្គាមក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

**មាត្រា ៥៦.- ការចាត់ចែងអំពីកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាក់កម្ចីស្របតាមប្រក្រតីយ៍នៃសវនករ
ចុះបញ្ជី**

១-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ដោយលិខិតយថាភូតដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២០៧ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ហើយវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំនោះ ត្រូវបានប្រគល់រួច តែមិនទាន់ចុះបញ្ជីនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ អានុភាពនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំនោះ ត្រូវកើតឡើងតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

២-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក ដោយលិខិតយថាភូតដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២០១ នៃ ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ តែមិនទាន់ចុះបញ្ជីនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ អានុភាពនៃហ៊ីប៉ូតែកនោះ ត្រូវកើតឡើងតាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៣-ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការដាក់ធានា ដោយលិខិតយថាភូតដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ២២០ នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ តែមិនទាន់ចុះបញ្ជី នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទេ ត្រូវចាត់ទុកថាធ្វើកិច្ចសន្យា បង្កើតហ៊ីប៉ូតែក នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

៤-ប្រសិនបើហ៊ីប៉ូតែកដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះត្រូវបានចុះបញ្ជី ម្ចាស់បំណុលហ៊ីប៉ូតែកត្រូវប្រគល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិទៅអ្នកបង្កើតវិញ ។

មាត្រា ៥៧.- អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ចាំអចលនវត្ថុ មានអត្ថិភាព

ចំពោះការបញ្ចាំអចលនវត្ថុដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយដែលអំឡុងពេលនៅសល់ ដែលសិទ្ធិលើការបញ្ចាំនោះមានអត្ថិភាព មានលើសពី ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត នោះអំឡុងពេលដែលសិទ្ធិនោះមានអត្ថិភាព ត្រូវកំណត់ជា ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

Kol

មាត្រា ៥៨._ ការកំណត់ការធានាបំណុលអវិជ្ជាសាស្ត្រ

ក្នុងករណីធ្វើកិច្ចសន្យាធានាបំណុលអវិជ្ជាសាស្ត្រ ដោយមិនកំណត់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជានិរន្តរ៍ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការកើតកាតព្វកិច្ចចម្បង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្រាក់ដើមនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ដោយកិច្ចសន្យាធានាបំណុលអវិជ្ជាសាស្ត្រនោះ ត្រូវកំណត់ជាស្ថាពរនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៩._ ការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ

ក្នុងករណីមានពាក្យសុំឲ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដែលបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃ មាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយក្រឹត្យលេខ ៥៦ ក្រ. ចុះនៅ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩ (តទៅហៅថា "ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ") នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួននោះ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក។

មាត្រា ៦០._ អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

ការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈ ដែលបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ១១ ដល់មាត្រា ១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថាជាការជូនដំណឹងជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៥៥ (ការដាក់ពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៦១._ អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្តឹងទំនាស់ និង ការប្តឹងទំនាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

ការប្តឹងទំនាស់ និង ការប្តឹងទំនាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៦០ (អន្តរប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍) ខាងលើនេះ ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក។

Handwritten signature or mark

មាត្រា ៦២.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាអាទិ៍

១-ទោះបីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តអាចត្រូវបានប្រកាស ជាមោឃៈបាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ២១ ដល់មាត្រា ២៦ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារក៏ដោយ ប្រសិនបើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ មិនអាចលុបចោលបាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ ចាប់ពីមាត្រា ៩៥៩ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា ៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការធាបោក ឬ ការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីទេ អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះមិនអាចត្រូវបានប្រកាសជា មោឃៈបានឡើយ ។

២-ទោះបីអាពាហ៍ពិពាហ៍បានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ប្រសិនបើមាន ហេតុដែលកំណត់ចាប់ពីមាត្រា ៩៤៨ (អាយុគ្រប់លក្ខណៈរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា ៩៥៤ (ការ រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ អាចលុបចោលបាន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៩៥៩ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា ៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការធាបោក ឬ ការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ក្នុងករណី នេះ ចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលភាគីរួចខ្លួនពីការគំរាម នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត តែមិនទាន់ កន្លងផុតអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ គិតពីពេលរួចខ្លួនពីការគំរាម នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះ បីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការធាបោក ឬ ការ គំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក៏ដោយ ភាគីនោះអាចលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍បានដោយ យកការគំរាម មកជាមូលហេតុ ហេតុដល់អំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ កន្លងផុត គិតពីពេលដែលភាគីនោះបានរួច ខ្លួនពីការគំរាម ។

៣-ក្នុងករណីដែលជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ក្រៅពីជនដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៦០ (ការ លុបចោល អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានដាក់ពាក្យសុំ ប្រកាសមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍នោះ ក៏មានលក្ខណសម្បត្តិ ជាដើមចោទនៃបណ្តឹងនោះ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែរ ។

មាត្រា ៦៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

១-ក្នុងករណីដែលហេតុដែលបានកើតឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវនឹងមូលហេតុ នៃការលែងលះគ្នាដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៧៨ (មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្តី ឬ ភរិយា បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំលែងលះគ្នាបាន ។

Asl

២-ចំពោះបណ្តឹងសុំលែងលះគ្នាដែលបានដាក់មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្តីប្រពន្ធ ក៏អាច
លែងលះគ្នាបានដែរ ប្រសិនបើមានមូលហេតុដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍
និង គ្រួសារ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៩៧៨ (មូលហេតុនៃ
ការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ។

មាត្រា ៦៤.- អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីលែងលះគ្នា

១-ការដាក់ពាក្យសុំលែងលះគ្នាទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងការបញ្ជូនសំណុំរឿងដែលបានធ្វើ
ឡើងដោយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទៅតុលាការ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍-
ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថា បានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិ
នៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៩៨២ (បណ្តឹងនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

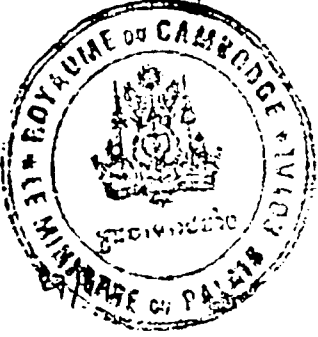
២-ការចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្នដែលបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៤ នៃច្បាប់
ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ដោយតុលាការដែលបានទទួលពាក្យបណ្តឹង នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការ
អនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកជាការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨៣
(ការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

៣-ក្នុងករណីដែលប្រពន្ធសម្រាលកូន នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ឬមានផ្ទៃពោះ នៅកាល
បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្តីមិនអាចសុំលែងលះគ្នា ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ក្រោយកំណើតកូននោះ
បានឡើយ ។ ប្រសិនបើ ប្រពន្ធសម្រាលកូនក្នុងអំឡុងពេល ៣០០ (បីរយ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ
នៃការអនុវត្តនោះត្រូវសន្មតថាប្រពន្ធនោះមានផ្ទៃពោះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៦៥.- ការសន្មតបិតុភាព ជារោង

១-ការសន្មតបិតុភាព និងការបដិសេធនូវបិតុភាពដែលបានកើតឡើងដោយជនដែលត្រូវបាន
សន្មតថាជាឪពុកជាអាទិ៍ ចំពោះកូនដែលបានកើតនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាម
កិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ កូនដែលបានកើតមុនកាលបរិច្ឆេទ
នៃការអនុវត្ត អាចដាក់ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៩១ (បណ្តឹង
បដិសេធបិតុភាព ពីកូន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក។ ប៉ុន្តែការសន្មត
បិតុភាពក្នុងករណីនេះ ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

hst

៣-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ចំពោះលក្ខណសម្បត្តិរបស់ជនដែល អាចដាក់ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលទាយាទរបស់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានដាក់ ពាក្យប្តឹងបដិសេធបិតុភាពសម្រាប់ជននោះ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃ មាត្រា ៨៧ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ទាយាទនោះអាចរក្សាបន្តនូវបណ្តឹងនោះ សម្រាប់ ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបានដែរ ។

មាត្រា ៦៦.- ការទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំ

១-ក្នុងករណីដែលជនដែលបានក្លាយទៅជានីតិជន លើសពីអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ នៅកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានដឹងជាដំបូងថាជាឪពុកក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្ត ជននោះអាចប្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបាន ក្នុងអំឡុង ពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៩៧ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ។

២-ក្នុងករណីដែលជនដែលបានក្លាយទៅជានីតិជន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ មុនកាលបរិច្ឆេទ នៃការអនុវត្ត ជននោះអាចប្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបាន ក្នុង អំឡុងពេល ១(មួយ) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ និង កថា- ខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឲ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ។

មាត្រា ៦៧.- សុំកូនដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

ចំពោះសុំកូនដែលត្រូវបានធ្វើនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ដោយកិច្ចសន្យាសុំកូនដែលបាន ទទួលការបញ្ជាក់ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារបញ្ញត្តិ ស្តីពីសុំកូនពេញលេញ នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនប៉ះពាល់ដល់ហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តឡើយ ។

មាត្រា ៦៨.- អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំកូន

ក្នុងករណីដែលកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត បានចូលមកដល់ នៅពេលកំពុងតែដាក់ពាក្យសុំឲ្យក្រម រដ្ឋប្បវេណី សង្កាត់បញ្ជាក់អំពីកិច្ចសន្យាសុំកូន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍-

Kh

ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ក្រុមប្រឹក្សាយុវ សង្កាត់ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងនោះទៅតុលាការ ។ ក្នុងករណីនេះ ក្រុមប្រឹក្សាយុវ សង្កាត់ អាចភ្ជាប់មតិរបស់ខ្លួនបាន ហើយតុលាការគិតពិចារណាមតិនោះ ។

មាត្រា ៦៩._ អំណាចមេធាវីក្រោយការលែងលះគ្នា

ឪពុក ឬម្តាយ ដែលត្រូវបានសម្រេចឲ្យរក្សាកូន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៣ នៃច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថា ត្រូវបានកំណត់ជាអ្នកមាន អំណាច មេធាវី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០៣៧ (ការសម្រេចអំពីអ្នកមានអំណាចមេធាវីនៅ ពេលលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៧០._ អន្តរបញ្ញត្តិស្តីពីការសុំដកហូតអំណាចមេធាវី ជាអាទិ៍

១-តុលាការអាចប្រកាសល្អ ឬដកហូតអំណាចមេធាវី ឬសិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយអង្គហេតុដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តបាន ។

២-ជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំឲ្យដកហូតអំណាចមេធាវី ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២០ នៃ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវមានលក្ខណសម្បត្តិជាអ្នកដាក់ ពាក្យសុំ ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០៤៨ (ការប្រកាសល្អ ឬ ការដកហូតអំណាចមេធាវី) នៃក្រមរដ្ឋ- ប្បវេណីក៏ដោយ ។

មាត្រា ៧១._ ការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម

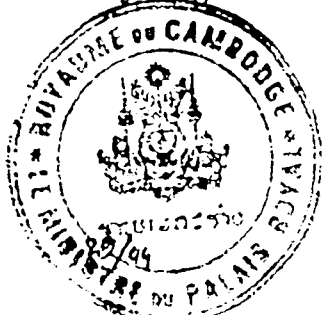
បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះតែសន្តតិកម្មដែលបានចាប់ផ្តើមក្រោយកាលបរិ- ច្ឆេទនៃការអនុវត្តប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះហេតុការណ៍ ដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តផងដែរ ។

ជំពូកទី ៦

ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា

មាត្រា ៧២._ គោលបំណងនៃជំពូកនេះ

១-ជំពូកនេះមានគោលបំណងសម្របសម្រួល រវាងប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដូចជាប្រតិភោគលើចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍ និងប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមាន

hsl

កិច្ចធានា ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៧/០១២ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧ (តទៅហៅថា "ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា") ។

២-បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងចំណោមច្បាប់ផ្សេងដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ។

មាត្រា ៧៣.- អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយយោង តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ត្រូវមានអានុភាពបន្ត នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត ។

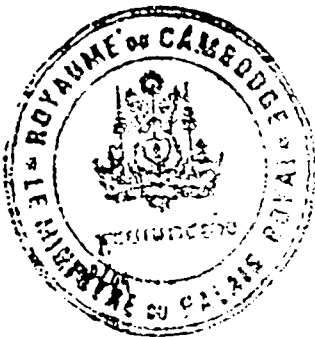
មាត្រា ៧៤.- ការប្តូរនូវប្រតិបត្តិការដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី

១-ក្នុងករណីដែលប្រតិបត្តិការដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៧៣ (អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមាន កិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ បំពេញ លក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើភាគីបង្ហាញឆន្ទៈថា ប្តូរទៅប្រតិបត្តិការដោយផ្អែក លើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី នោះត្រូវចាត់ទុកថាភាគីបានធ្វើប្រតិបត្តិការនោះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការ អនុវត្ត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ប៉ុន្តែ ការប្តូរនេះមិនអាចធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍ដល់ សិទ្ធិរបស់តតិយជនឡើយ ។

២-ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភាគីនៃប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានប្តូរនោះ មិនអាចអះអាងអានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ច ធានាឡើយ ។

មាត្រា ៧៥.- បញ្ញត្តិសន្មត

ចំពោះប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ប្រសិនបើមានភាព មិនច្បាស់លាស់រវាងភាគីនៃប្រតិបត្តិការនោះថា ប្រតិបត្តិការនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាម បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ប្រតិបត្តិការនោះត្រូវ សន្មតថា ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

Handwritten mark

**មាត្រា ៧៦._ អាទិភាពនៃប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែល
មានកិច្ចធានា និង ប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី**

ប្រសិនបើប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការ
ដែលមានកិច្ចធានា ចំពោះកម្មវត្ថុណាមួយ និងប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ
នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះកម្មវត្ថុដែលមានវិសមិតភាពអាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការទាំងនោះ ត្រូវសម្រេច
តាមពេលវេលាដែលអាចយកប្រតិបត្តិការនោះមកគតាំងចំពោះគតិយជន ។

មាត្រា ៧៧._ ការការពារបុគ្គលសុច្ឆរិត

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៦ (អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមាន
កិច្ចធានា និង ប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ខាងលើនេះ មិនរារាំងការអនុវត្តមាត្រា ១៩៣
(លទ្ធកម្មដោយ សុច្ឆរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) និង មាត្រា ១៩៤ (អនុប្បទាននូវវត្ថុលួច ឬ វត្ថុបាត់)
នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ជំពូកទី ៧

**វិសោធនកម្ម និង និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់
ជាធរមាន**

**មាត្រា ៧៨._ និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីអោលហ៍ពិពាហ៍ និង
គ្រួសារ**

ច្បាប់ស្តីពីអោលហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ត្រូវបាត់បង់អានុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើក
លែងតែបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៦ មាត្រា ៧៧ និង បញ្ញត្តិពីមាត្រា៧៩ ដល់មាត្រា ៨១ នៃច្បាប់នោះនៅតែ
មានអានុភាពនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តរហូតដល់ពេលដែលកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់ ។

**មាត្រា ៧៩._ និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច
ស្តីពីកិច្ចសន្យា និង ការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា**

ក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ត្រូវបាត់បង់អានុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើកលែង
តែមាត្រា ៨៣ ដល់មាត្រា៨៨ នៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច នោះនៅតែមានអានុភាព នៅក្រោយកាល
បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត រហូតដល់ពេលដែលកំណត់ផ្សេងដោយច្បាប់ ។

kol

មាត្រា ៨០.- វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ២០០១

ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដូចខាងក្រោម :

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៦ ។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ១០ ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី ៦ ទៅជា "អំពីលទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិ" ។

ត្រូវលុបមាត្រា ៦៣ ដល់មាត្រា ៦៨ ។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៦៩ ។

ត្រូវកែផ្នែកទី ២ នៃជំពូកទី ៦ ដូចតទៅ :

“ផ្នែកទី ២ ត្រូវបានលុបមាត្រា ៧០ ដល់មាត្រា ៧១” ។

ត្រូវលុបមាត្រា ៧៥ និង មាត្រា ៧៦ ។

ត្រូវកែមាត្រា ៧៨ ថា “ដីដែលធ្លាក់ទៅជាទ្រព្យរដ្ឋ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣០០ (មរតក ដែលធ្លាក់ទៅជាទ្រព្យរដ្ឋ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបញ្ចូលក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ ។

ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា ៧៩ ដល់មាត្រា ៨២ ។

ត្រូវលុបមាត្រា ៨៤ ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃមាតិកាទី ៣ ទៅជា“អំពីវិធានដី និង សេវភាព” ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី ៧ ទៅជា“អំពីវិធានដី” ។

ត្រូវកែផ្នែកទី ១ ដល់ផ្នែកទី ៤ នៃជំពូកទី ៧ ដូចតទៅ :

“ផ្នែកទី ១ ដល់ផ្នែកទី ៤ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ៨៥ ដល់មាត្រា ១១៣ ត្រូវបានលុប” ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃជំពូកទី ៨ ទៅជា“អំពីសេវភាព” ។

ត្រូវលុបមាត្រា ១១៧ និង មាត្រា ១១៨ ។

ត្រូវកែផ្នែកទី ១ និង ផ្នែកទី ២ នៃជំពូកទី ៨ ដូចតទៅ :

“ផ្នែកទី ១ និង ផ្នែកទី ២ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១១៩ ដល់មាត្រា ១៤១ ត្រូវបានលុប” ។

Handwritten signature or mark.

ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា ១៤២ ដល់មាត្រា ១៤៧ ។

ត្រូវលុបចាប់ពីមាត្រា ១៤៩ ដល់មាត្រា ១៦៧ ។

ត្រូវកែចំណងជើងនៃមាតិកាទី ៤ ទៅជា "អំពីសហកម្មសិទ្ធិ" ។

ត្រូវកែជំពូកទី ៩ ដូចតទៅ :

ជំពូកទី ៩ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៦៨ ដល់មាត្រា ១៧៤ ត្រូវបានលុប ។

ត្រូវកែជំពូកទី ១១ ដូចតទៅ :

ជំពូកទី ១១ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៨៦ ដល់មាត្រា ១៩៦ ត្រូវបានលុប ។

ត្រូវកែមាតិកាទី ៥ ដូចតទៅ :

មាតិកាទី ៥ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៩៧ ត្រូវបានលុប

ជំពូកទី ១២ ដល់ជំពូកទី ១៤ ត្រូវបានលុប

មាត្រា ១៩៨ ដល់មាត្រា ២២៥ ត្រូវបានលុប ។

ត្រូវកែពាក្យ "ការដាក់ធានា" ទៅជា "ផលបូកោត" នៅក្នុងមាត្រា ២២៩ និង មាត្រា ២៣៨ ។

ត្រូវកែឃ្លា "ដោយលិខិតលក់ ឲ្យ ដូរ ឬ ជម្រះមរតក ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយ បុគ្គល ដែលមាននីតិសម្បទា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ" ទៅជា "ដោយលិខិតជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរតាមទម្រង់លិខិតយថាភូតធ្វើ ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២៤៤ ។

ត្រូវកែមាត្រា ២៤៥ ទៅជា "កិច្ចសន្យាដើម្បីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងជា លាយលក្ខណ៍អក្សរតាមទម្រង់លិខិតយថាភូត ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យានោះ នៅរដ្ឋបាលសុរិយោដី" ។

ត្រូវលុបមាត្រា ២៤៦ ។

ត្រូវលុបឃ្លា "ហើយការខូចខាតទាំងឡាយដែលបណ្តាលមកពីអំពើនេះ ត្រូវដោះស្រាយ ដោយសំណងរដ្ឋប្បវេណី" នៅក្នុងមាត្រា ២៤៧ ។

ត្រូវលុបកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៥៣ ។

មាត្រា ៨១.- វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម លេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មដូចខាងក្រោម :

ត្រូវកែឃ្លា "លក្ខណៈដើមនៃសមាសភាគនោះ" ទៅជា "លក្ខណៈដើមនៃវត្ថុនោះ" នៅក្នុង មាត្រា ១២១ (សមាសភាគនៃវត្ថុ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ក្នុងទំហំដែលច្បាប់បានកម្រិត" ទៅជា "ក្នុងទំហំដែលច្បាប់ និង បទដ្ឋាន គតិយុត្តផ្សេងៗទៀតបានកម្រិត" នៅក្នុងមាត្រា ១៣៨ (និយមន័យនៃកម្មសិទ្ធិ) ។

ត្រូវកែពាក្យ "អាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង" ទៅជា "អាជ្ញាធររាជធានី ខេត្ត" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ៣ និង វាក្យខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ១៨៥ (កម្មសិទ្ធិនៃបាតទន្លេ ឬ ស្ទឹងចាស់ ដោយសារការបង្កើតផ្លូវទឹកថ្មី) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ដោយបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិកាន់កាប់ទេ" ទៅជា "ដោយបានដឹងថាខ្លួន គ្មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការកាន់កាប់ទេ" និង កែឃ្លា "ដោយមិនបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិទេ" ទៅជា "ដោយ មិនបានដឹងថាខ្លួនគ្មានសិទ្ធិអំណាចទេ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៣៣ (ការកាន់ កាប់ ដោយមានវិការៈ) ។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ "ឬ ប័ណ្ណសំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី" បន្ទាប់ពីពាក្យ "ប័ណ្ណសំគាល់ សិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ២៤២ (ការការពារ ភោគីអចលនវត្ថុដែលមានប័ណ្ណ សំគាល់សិទ្ធិកាន់កាប់) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ផលុបភោគី" ទៅជា "ម្ចាស់សេវភាព" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ មាត្រា ២៩១ (ករណីយកិច្ចរបស់ម្ចាស់សេវភាព) ។

ត្រូវកែឃ្លា "បើភាគីម្ខាងនៃកិច្ចសន្យាបានប្រើឋានៈខ្លួនដែលមានអាទិភាពជាងភាគីម្ខាងទៀត ខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬ ផ្នែកសង្គម ឬ បានប្រើស្ថានភាពផ្សេងទៀតដែលភាគីម្ខាងទៀតមិនអាចប្រឆាំងតប បានទេ" ទៅជា "បើភាគីម្ខាងនៃកិច្ចសន្យាបានប្រើដោយមិនត្រឹមត្រូវនូវឋានៈខ្លួនដែលមានអាទិភាពជាង ភាគីម្ខាងទៀត ខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬ ផ្នែកសង្គម ឬ បានប្រើដោយមិនត្រឹមត្រូវនូវស្ថានភាពផ្សេងទៀត ដែលភាគីម្ខាងទៀតមិនអាចប្រឆាំងតបបានទេ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៤៩ (ការរំលោភ បំពានលើស្ថានភាព) ។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ "ក្រៅផ្លូវតុលាការ ឬ" មុនពាក្យ "តាមផ្លូវតុលាការ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៨៥ (សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការទាមទារឲ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ច) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច" ទៅជា "ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចមិនបានពេញលេញ" នៅក្នុងមាត្រា ៣៩៣ (ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចមិនបានពេញលេញ) ។

ត្រូវលុបប្លុក "ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤១២ (សិទ្ធិរំលាយក្នុងករណីដែលកម្មវត្ថុនៃកិច្ចសន្យាត្រូវបានខូចខាត ឬ បាត់បង់) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ប៉ុន្តែ" ទៅជា "ក្នុងករណីនេះ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤២០ (ការទទួលបន្ទុកហានិភ័យចំពោះកិច្ចសន្យាអញ្ញមញ្ញដែលមានអត្ថន័យត្រូវធ្វើ ឬ មិនត្រូវធ្វើ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សិទ្ធិលើបំណុលនោះ" ទៅជា "ម្ចាស់បំណុល" ហើយបន្ថែម "ឬ អ្នកដែលទទួលបន្ទុកបន្តវត្ថុពីអ្នកនោះ" បន្ទាប់ពីពាក្យ "អ្នកដែលបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីអំពើរបស់កូនបំណុលនោះ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៨ (លក្ខខណ្ឌនៃការលុបចោលនូវអំពើដែលនាំឲ្យខូចខាតផលប្រយោជន៍)។

ត្រូវកែឃ្លា "ពេលដែលការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់" ទៅជា "ពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៤២៩ (សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "នៅពេលដែលម្ចាស់បំណុលមិនព្រមចំពោះការតម្កល់ ឬ សាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលប្រកាសថាការតម្កល់នោះមានសុពលភាព មិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ" ទៅជា "នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលម្ចាស់បំណុលមិនទាន់ព្រមចំពោះការតម្កល់ ឬ ក្នុងអំឡុងពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលប្រកាសថាការតម្កល់នោះ មានសុពលភាពមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៥៧ (ការតម្កល់) ។

ត្រូវកែឃ្លា "មិនអាចយកហេតុនោះតាំងចំពោះអនុប្បទាយបានឡើយ" ទៅជា "មិនអាចយកហេតុនោះ តាំងចំពោះអនុប្បទានិកបានឡើយ" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥០៥ (អានុភាពនៃការជូនដំណឹង និង ការយល់ព្រម) ។

ត្រូវកែឃ្លា "នៅក្នុងមាត្រា ១៣៣ (ការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្យដោយការព្រមព្រៀង) មាត្រា ១៣៤ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្យ) មាត្រា ១៣៥ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីបង្កើតអានុភាពនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយការព្រមព្រៀង)

Kol

មាត្រា ១៦០ (លទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិលើ អចលនវត្ថុ) និង មាត្រា ១៨៧ (លទ្ធកម្មនៃកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ) ទៅជា ចាប់ពីមាត្រា ១៣៣ (ការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្សដោយការព្រមព្រៀង) ដល់មាត្រា ១៣៥ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីបង្កើតអានុភាពនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយការព្រមព្រៀង) នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥២៨ (ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ) ។

ត្រូវកែពាក្យ "សិទ្ធិជួលជាអចិន្ត្រៃយ៍" ទៅជា "សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍" និង បន្ថែមពាក្យ "សិទ្ធិ អាស្រ័យនៅ" បន្ទាប់ពីពាក្យ "សិទ្ធិប្រើប្រាស់" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៣៤ (ការទទួលខុស ត្រូវក្នុងការធានាក្នុងករណីដែលមានសិទ្ធិប្រក្សក្សជាផលបូកជាអាទិ៍) ។

ត្រូវកែឃ្លា "អ្នកទិញត្រូវបានបង្ហាញ" ទៅជា "អ្នកលក់ត្រូវបានបង្ហាញ" នៅក្នុងចំណុច គ កថាខណ្ឌទី ២ នៃ មាត្រា ៥៣៩ (ករណីយកិច្ចផ្តល់វត្ថុដែលគ្មានវិការៈ) ។

ត្រូវបន្ថែមពាក្យ "ស្រូវ" បន្ទាប់ពីពាក្យ "ស្បៀងអាហារ" នៅក្នុងមាត្រា ៥៧៨ (និយមន័យ នៃការខ្ចីបរិភោគ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ការទាមទារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ" ទៅជា "ការ ទាមទារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៦០៥ (ការទទួល ខុសត្រូវរបស់ភតិបតី ចំពោះវិការៈនៃវត្ថុជួល) ។

ត្រូវកែពាក្យ "សមាជិកគណៈកម្មការនាយក" ទៅជា "អភិបាល" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៧៤៨ (អំពើអនីត្យានុកូលរបស់នីតិបុគ្គល) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការខូចខាត" ទៅជា "ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសំណងការខូចខាត" នៅក្នុងមាត្រា ៧៦៣ (ការទូទាត់ប្រាក់ចំណេញ និង ខាត) និង មាត្រា ៧៦៤ (ការទូទាត់នូវកំហុស) ។

ត្រូវលុបឃ្លា "សិទ្ធិលើការបញ្ជាដើម្បីធានាបំណុលអណ្តែត ឬ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃ មាត្រា ៧៧០ (ភាពទៅជាមួយគ្នានៃសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រក្សក្ស) ។

ត្រូវកែពាក្យ "អាហារកិច្ច" ទៅជា "អាហារភាគព្វកិច្ច" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧៨៦ (ឯកសិទ្ធិ ចំពោះសោហ៊ុយសម្រាប់បុណ្យសព) និង មាត្រា ៧៨៧ (ឯកសិទ្ធិចំពោះការផ្តល់នូវវត្ថុ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ) ។

Handwritten mark

ត្រូវកែឃ្លា "ចំពោះប្រាក់ដែលអនុប្បទានិក ឬ ភតិកៈបន្តនោះទទួល" ទៅជា "ចំពោះប្រាក់ដែលអនុប្បទាយី ឬ ភតិបតីបន្តទទួល" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧៩១ (ទំហំនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃឯកសិទ្ធិចំពោះការជួលអចលនវត្ថុ ក្នុងករណីអនុប្បទាននូវសិទ្ធិជួល ឬ ជួលបន្ត) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀត" ទៅជា "ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលហ៊ីប៉ូតែកផ្សេងទៀត" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៨៦១ (អនុប្បទាន ឬ ការបោះបង់ និង ការផ្លាស់ប្តូរនូវលំដាប់នៃហ៊ីប៉ូតែក) ។

ត្រូវកែពាក្យ "បញ្ចូល" ទៅជា "បញ្ចូល" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩០៣ (ទំហំនៃការធានាកាតព្វកិច្ច) ។

ត្រូវលុបឃ្លា "ដោយមិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីកូនបំណុលផ្សេងទៀត" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៩២២ (ការបង្កើតកាតព្វកិច្ចដោយសាមគ្គីភាព) ។

ត្រូវកែឃ្លា "តាមសមាមាត្រនៃបន្ទុករបស់កូនបំណុលផ្សេងទៀត" ទៅជា "តាមសមាមាត្រនឹងចំនួនភាគរយនៃចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃកាតព្វកិច្ច" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៩៣២ (សិទ្ធិទាមទារសំណងរបស់កូនបំណុលដែលបានសង) ។

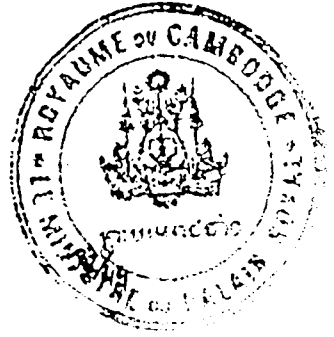
ត្រូវលុបឃ្លា "ឬ លែងទទួលស្គាល់" នៅក្នុងចំណងជើង និង បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៤២ (ការលេត់ញាតិភាព ដោយការកាត់កាល់ ឬ លែងទទួលស្គាល់) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាង" ទៅជា "ប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង" នៅចំណុច ខ នៃមាត្រា ៩៧៥ (ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ច) ។

ត្រូវកែឃ្លា "អចលនវត្ថុ" ទៅជា "អចលនវត្ថុសម្រាប់ការអាស្រ័យនៅរបស់គ្រួសារ" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៩៧៦ (ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ) ។

ត្រូវកែពាក្យ "ខេត្ត ក្រុង" ទៅជា "រាជធានី ខេត្ត" នៅក្នុងចំណុច ខ នៃមាត្រា ១០៤២ (ករណីយកិច្ចពិភាក្សាអំពីចំណុចសំខាន់ៗ ទាក់ទងទៅនឹងកូន) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល" ទៅជា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន" នៅក្នុងមាត្រា ១០៧៦ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ។

hsl

ត្រូវកែពាក្យ "ខេត្ត ក្រុង" ទៅជា "រាជធានី ខេត្ត" នៅក្នុងចំណុច ខ នៃមាត្រា ១០៤២ (ករណីយកិច្ចពិភាក្សាអំពីចំណុចសំខាន់ៗ ទាក់ទងទៅនឹងកូន) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល" ទៅជា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន" នៅក្នុងមាត្រា ១០៧៦ (បុគ្គលដែលមិនអាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ។

ត្រូវកែឃ្លា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់ របស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ" ទៅជា "សហព័ទ្ធ និង ញាតិនៅក្នុង ៤ (បួន) ថ្នាក់របស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ" នៅក្នុងមាត្រា ១១១១ (បុគ្គលដែលមិន អាចក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ។

ត្រូវកែឃ្លា "នៅមុនពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម" ទៅជា "នៅមុន ឬ ព្រមគ្នានឹងពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម" នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១១៥៧ (សន្តតិកម្មជំនួស) ។

ត្រូវបន្ថែមឃ្លា "ចំពោះសន្តតិកម្មនោះ" បន្ទាប់ពីឃ្លា "បុគ្គលនោះមិនមែនជាសន្តតិជន" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១២៦១ (អានុភាពនៃការបោះបង់) ។

ត្រូវកែឃ្លា "ការបែងចែកត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅតាមទម្រង់នីមួយៗដែលចាំបាច់នៅក្នុងការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ" ទៅជា "ការបែងចែកត្រូវធ្វើទៅតាមទម្រង់ចាំបាច់ដើម្បីផ្ទេរសិទ្ធិនីមួយៗនោះ ដូចជាលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាអាទិ៍" នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១២៦៦ (ការពិភាក្សាបែងចែកមរតក) ។

មាត្រា ៨២._ ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់ ដែលបានអនុញ្ញាតប្រកាសឱ្យប្រើ ដោយព្រះមហាក្សត្រ នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩២០ និង ដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មបន្តបន្ទាប់រហូតដល់មុនថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ មិនមានអានុភាពឡើយ ។

មាត្រា ៨៣._ អានុភាពនៃច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត

ក្រៅពីច្បាប់ និង បទដ្ឋានគតិយុត្តដែលកំណត់ចាប់ពីមាត្រា ៧៨ (ការធ្វើឱ្យនិរាករនូវច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ) ដល់មាត្រា ៨២ (ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់) ច្បាប់ និង បទដ្ឋាន គតិយុត្តផ្សេងទៀតដែល មានអានុភាពនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវមានអានុភាពត្រឹមទំហំ ដែលផ្ទុយនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ។

Handwritten mark or signature

ជំពូកទី ៨
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៨៤.- កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត

ក្រោយពេលចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស ច្បាប់នេះត្រូវផ្សព្វផ្សាយក្នុងរយៈពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ទើបត្រូវអនុវត្ត ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

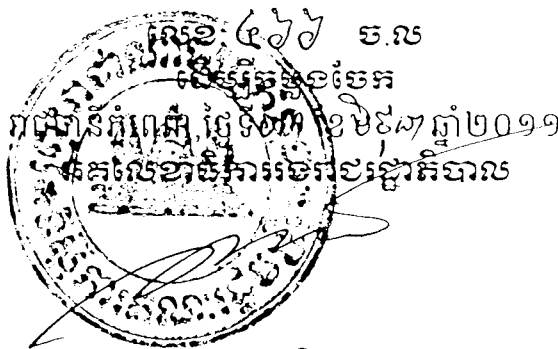
ពស.១១០៥.៥០៩

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌
ហត្ថលេខា

អង្គ វង្ស វង្សរាជ

យន ជិនកេន

មាតិកា

	ទំព័រ
ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ	១
មាត្រា ១. គោលដៅនៃច្បាប់នេះ:	១
មាត្រា ២. គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ:	១
មាត្រា ៣. វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ:	១
មាត្រា ៤. កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី	១
មាត្រា ៥. គោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី	១
ជំពូកទី ២ បញ្ញត្តិសារធាតុ	២
មាត្រា ៦. ការដាក់ជូនបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ជាអាទិ៍ ទៅតុលាការ	២
មាត្រា ៧. ការជូនដំណឹងអំពីការបង្ហាញចន្ទៈទៅអ្នកនៅឆ្ងាយ	២
មាត្រា ៨. និយមន័យនៃលិខិតដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ	៣
មាត្រា ៩. អត្ថន័យនៃលិខិតយថាភូត	៤
មាត្រា ១០. ការកំណត់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី	៥
មាត្រា ១១. សិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការសារការី ជាអាទិ៍	៥
មាត្រា ១២. ការប្រកាសជាសាធារណៈ:	៦
មាត្រា ១៣. សិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិករនៃដី	៦
មាត្រា ១៤. ភោគ:	៧
មាត្រា ១៥. ក្នុងករណីដែលលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិ	៧
មាត្រា ១៦. អន្តរប្បញ្ញត្តិ	៧
មាត្រា ១៧. អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ជាអាទិ៍	៨
ជំពូកទី ៣ ការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩
មាត្រា ១៨. សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល	៩

Handwritten mark

មាត្រា ១៩.- បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល ៩
មាត្រា ២០.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីនីតិបុគ្គល..... ៩
មាត្រា ២១.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី..... ១០
មាត្រា ២២.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍ ១០
មាត្រា ២៣.- ការបញ្ជាក់ ១០
មាត្រា ២៤.- ករណីលើកលែងចំពោះការចុះបញ្ជីទីស្នាក់ការសាខា..... ១០
មាត្រា ២៥.- ការប្រគល់សិទ្ធិឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ធ្វើប្រកាស..... ១១
ជំពូកទី ៤ ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ..... ១១
មាត្រា ២៦.- សមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ..... ១១
មាត្រា ២៧.- បែបបទ និងទម្រង់នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ..... ១១
មាត្រា ២៨.- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ១១
មាត្រា ២៩.- ការប្រតិបត្តិការចុះបញ្ជី..... ១២
មាត្រា ៣០.- ការចុះបញ្ជីចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ ជាអាទិ៍..... ១២
មាត្រា ៣១.- ការបញ្ជាក់ ១៣
មាត្រា ៣២.- ការប្រគល់សិទ្ធិឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ធ្វើប្រកាស..... ១៣
ជំពូកទី ៥ អន្តរប្បញ្ញត្តិ..... ១៣
មាត្រា ៣៣.- ការអនុញ្ញាតឲ្យអនីតិជនប្រកបអាជីវកម្ម..... ១៣
មាត្រា ៣៤.- ការចាត់ចែងអំពីសាជីវកម្ម ឬ មូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃ
ការអនុវត្ត..... ១៣
មាត្រា ៣៥.- ការចុះបញ្ជីសាជីវកម្ម ឬមូលនិធិដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត
ជាអាទិ៍..... ១៥
មាត្រា ៣៦.- បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបញ្ជីរាយនាមសមាជិក..... ១៥

មាត្រា ៣៧.. បញ្ញត្តិពិសេសអំពីពេលវេលាដែលនីតិបុគ្គលត្រូវបានបង្កើត..... ១៥
 មាត្រា ៣៨.. អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រក្សក្សដែលមានអត្ថិភាពតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត.... ១៦
 មាត្រា ៣៩.. ការកាន់កាប់ចលនវត្ថុតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ១៦
 មាត្រា ៤០.. ឧបាគមន៍តាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ១៦
 មាត្រា ៤១.. អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិជួលរយៈពេលវែងតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តមាន
 អត្ថិភាព ១៧
 មាត្រា ៤២.. ផលប្រយោជន៍ដែលត្រូវបានដាក់ធានារ៉ាប់រង..... ១៧
 មាត្រា ៤៣.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងសិទ្ធិអាស្រ័យនៅ ដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី ១៨
 មាត្រា ៤៤.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រាក់សមាស ១៨
 មាត្រា ៤៥.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ១៨
 មាត្រា ៤៦.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីបញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាតព្វកិច្ចជាប្រាក់ ១៩
 មាត្រា ៤៧.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការទូទាត់ ១៩
 មាត្រា ៤៨.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃការរំលត់សិទ្ធិ ១៩
 មាត្រា ៤៩.. ពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល និងការបង្កង់ការសម្រេច
 អាជ្ញាយុកាល ២០
 មាត្រា ៥០.. ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់..... ២០
 មាត្រា ៥១.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិកោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់..... ២០
 មាត្រា ៥២.. អន្តរប្បញ្ញត្តិក្នុងករណីដែលវត្ថុជួលមានវិការ: ២០
 មាត្រា ៥៣.. អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុ ២១
 មាត្រា ៥៤.. ការធានាកាតព្វកិច្ចតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ២១
 មាត្រា ៥៥.. ការចាត់ចែងអំពីការដាក់ធានា..... ២១
 មាត្រា ៥៦.. ការចាត់ចែងអំពីកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាក់កោតប្រក្សក្សដែលមិនទាន់ចុះបញ្ជី.... ២២
 មាត្រា ៥៧.. អំឡុងពេលដែលសិទ្ធិលើការបញ្ចាំអចលនវត្ថុ មានអត្ថិភាព ២២
 មាត្រា ៥៨.. ការកំណត់ការធានាបំណុលអណ្តែតសាកល..... ២៣

មាត្រា ៥៩... ការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ២៣
មាត្រា ៦០... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ២៣
មាត្រា ៦១... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្តឹងជំទាស់ និងប្តឹងទាស់មិនឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ២៣
មាត្រា ៦២... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាអាទិ៍ ២៤
មាត្រា ៦៣... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា ២៤
មាត្រា ៦៤... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីលែងលះគ្នា ២៥
មាត្រា ៦៥... ការសន្មតបិតុភាព ជាអាទិ៍ ២៥
មាត្រា ៦៦... ការទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំ ២៦
មាត្រា ៦៧... សុំកូនដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ២៦
មាត្រា ៦៨... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំកូន ២៦
មាត្រា ៦៩... អំណាចមេបាត្រាយការលែងលះគ្នា ២៧
មាត្រា ៧០... អន្តរប្បញ្ញត្តិស្តីពីការសុំដកហូតអំណាចមេបា ជាអាទិ៍ ២៧
មាត្រា ៧១... ការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តតិកម្ម ២៧
ជំពូកទី ៦ ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ២៧
មាត្រា ៧២... គោលបំណងនៃជំពូកនេះ : ២៧
មាត្រា ៧៣... អានុភាពនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅមុនកាល
 បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៨
មាត្រា ៧៤... ការប្តូរទៅប្រតិបត្តិការដោយផ្អែកលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៨
មាត្រា ៧៥... បញ្ញត្តិសន្មត ២៨
មាត្រា ៧៦... អាទិភាពរវាងប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា
 និង ប្រតិបត្តិការដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២៩
មាត្រា ៧៧... ការការពារបុគ្គលសុចរិត ២៩
មាត្រា ៧៨... វិនិច្ឆ័យសេដ្ឋកិច្ច និងវិភាគសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រញូត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ជាធរមាន... ២៩
មាត្រា ៧៩... វិភាគសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រញូត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ..... ២៩

Handwritten mark or signature

មាត្រា ៧៩. និរាករណ៍នូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ៣៨ ក្រ.ច ស្តីពីកិច្ចសន្យា
និងការទទួលខុសត្រូវក្រៅកិច្ចសន្យា.....២៩

មាត្រា ៨០. វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃច្បាប់កុមិបាល ឆ្នាំ ២០០១..... ៣០

មាត្រា ៨១. វិសោធនកម្មនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ៣២

មាត្រា ៨២. ការចាត់ចែងអំពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីចាស់..... ៣៦

មាត្រា ៨៣. អានុភាពនៃច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ៣៦

ជំពូកទី ៨ អវសានប្បញ្ញត្តិ ៣៧

មាត្រា ៨៤. កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ៣៧

Handwritten mark or signature